

HOMEKOIRA

Toiminta asiakkaan näkökulmasta

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Rakennus- ja yhdyskuntatekniikka,

rakennusmestari

Hämeenlinnan korkeakoulukeskus

Syksy 2020

Hanna Argillander

Rakennus- ja yhdyskuntatekniikka,

rakennusmestari

Tiivistelmä

Hämeenlinnan korkeakoulukeskus

Tekijä Hanna Argillander

Vuosi 2020

Työn nimi Homekoira, Toiminta asiakkaan näkökulmasta

Ohjaajat Jari Komi

TIIVISTELMÄ

Homekoiran käyttö lisääntyy, varsinkin yksityisten ihmisten toimesta. Alalla on vielä paljon hajanaisuutta ilman tarvittavia säädöksiä. Yrityksen valintaa vaikeuttaa pirstaloitunut yrittäjien kenttä. Työssä käydään läpi perustiedot mikrobeista, homekoiran historiasta ja nykytilanteesta, koiran työskentelystä ja hajuaistista sekä alan tämänhetkisestä yritystilanteesta.

Opinnäytetyön yhtenä tavoitteena oli toimia tiiviinä oppaana kaikille homekoiran käyttöä suunnitteleville antaen hyvät perustiedot ja lähteet homekoirayrityksen valintaan sekä saada tietoa muilta palvelua käyttäneiltä.

Opinnäytetyön pääpaino on palvelua käyttäneiden ihmisten kokemuksissa homekoiratutkimuksista. Tiedot on kerätty kaikille avoimessa kyselyssä sosiaalisen median (Facebook) taloryhmissä. Vastauksia kyselyyn tuli 92 kpl. Määrä antaa jo kattavan kuvan toiminnasta asiakkaan näkökulmasta.

Tuloksista käy ilmi, että suurin osa vastanneista palvelua käyttäneistä kokee palvelun positiivisesti ja on saanut haluamansa tiedon homekoiran avulla.

Avainsanat Homekoira, sisäilma, mikrobi

Sivut 30 sivua ja liitteitä 19 sivua

Author Hanna Argillander

Year 2020

Subject Mold detection dog, operation from a c view

Supervisors Jari Komsu

ABSTRACT

The usage of mold detection dogs is on the rise, especially by individual people. There is still a lot of incoherence in the business without the necessary regulations. Choosing the right company is made harder by the fractured field of entrepreneurs. In this thesis, you're instructed with basic information on microbes, the history and present day usage of mold detection dogs, the work drive and sense of smell of a dog and also the current economic situation in the field are presented.

The goal of this thesis is to act as a compact guide for all planning to use mold detection dogs, giving solid basic knowledge and sources for selecting a mold dog company and to also acquire knowledge from others that have used the services.

The main weight of the thesis are the experiences of people who have used the service before. The data for the thesis was collected with an open-to-all inquiry on social media (Facebook) groups. In total, 92 answers were received through the query. The amount of answers gives a comprehensive view on the industry from the viewpoint of a customer.

Based on the results it is noticeable that a large majority of participants see the service positively and have received the information they were looking for with the help of a mold detection dog.

Keywords Mold dog, microbe, indoor climate

Pages 30 pages and appendices 19 pages

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Koiran käytön historia	1
2.1	Virkakoirien käyttö Suomessa.....	1
2.2	Homekoirat Suomessa	2
2.3	Homekoirat kansainvälisesti	2
2.4	Tutkimukset.....	3
3	Koira mittarina.....	4
3.1	Hajuaisti.....	4
3.2	Käyttöympäristö.....	5
3.3	Mikrobivauriot ja MVOC	7
3.4	Viranomaisten suositukset homekoiran käyttöön.....	8
4	Homekoiran käytön nykytila.....	9
4.1	Koiran ja ohjaajan koulutus	9
4.2	Yrittäjät ja yhdistykset.....	10
4.3	Tasotesti	10
4.4	Oikeustapaukset.....	11
5	Asiakkaat.....	12
5.1	Asiakaskysely.....	12
5.2	Tulokset ja tulkinta.....	13
5.3	Yhteenveto.....	27
6	Päätelmä.....	28
	Lähteet.....	30

Liitteet

- Liite 1 Asiakaskysely
- Liite 2 Käyttäjäkyselyn vastaukset sanallisiin kysymyksiin

1 Johdanto

Homekoira työssään on varmasti aihe, joka jakaa mielipiteitä niin palvelun tilaajien kuin sitä tarjoavien keskuudessa. Suomessa homekoirista tehtyjä yliopistotasoisia tutkimuksia on, mutta verrattain vähän. Ala on edelleen villi ja sääntelemätön. Ohjeita palvelun tilaajille, homekoira-alan yrittäjille tai rakennusalalle on niukasti. Sisäilmaongelmien ollessa julkisessa keskustelussa esillä, ala on kasvamassa ja kiinnostus homekoiran käyttöön lisääntyy niin yksityisten henkilöiden kuin julkishallinnon keskuudessa. Homekoiratarkastuksen tilaajan näkökulmasta asiaa hankaloittaa toimintakentän hajanaisuus. Luotettavan tekijän löytäminen ilman esimerkiksi tuttavien suositusta voi tuntua haasteelliselta.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää asiakkaiden, eli palvelua käyttävien yksityisten ihmisten kokemuksia ja tarpeita homekoiran avulla tehdyistä tutkimuksista sekä pohtia mitkä olisivat ne keinot, joilla alalle saataisiin tarvittava ohjeistus.

2 Koiran käytön historia

Koirista ja niiden käytöstä yleisesti on tietoa saatavilla runsaasti. Lähteestä riippuen, on tietoa hyvinkin yksityiskohtaista ja laajaa. Homekoirien käytön historiasta taas on tietoa hajanaista ja selkää kokonaiskuvaa on vaikea muodostaa, varsinkin kansainvälistä toimintaa tutkiessa. Alla olevat tiedot on kerätty erilaisista verkkolähteistä.

2.1 Virkakoirien käyttö Suomessa

Koirien ilmiömaista hajuista on valjastettu ihmisten käyttöön kautta aikain. Kenelläkään tuskin tulee mieleen kyseenalaistaa virkakoirien kykyä löytää huumeita, rahaa, räjähteitä tai ruumiita.

Suomessa poliisilaitos, puolustusvoimat, tullit, rikosseuraamus- sekä rajavartiolaitos pitävät yllä virkakoirien koulutusta erilaisiin tehtäviin. Julkisen puolen ulkopuolella koiria koulutetaan haistamaan syöpää, hypo-koirat ihmisen verensokerissa tapahtuvia muutoksia

tai uusimpana lentokentällä työskentelevät koronakoirat, jotka erottavat ihmisten näytteistä positiiviset taudinkantajat.

Suomen ensimmäiset virkakoirat tulivat poliisin käyttöön jo 1900-luvun alkupuolella. Ensimmäinen poliisikoira aloitti työskentelyn vuonna 1909. Rajavartio- ja rikosseuraamuslaitos aloittivat koiratoiminnan vuonna 1920. Sitä seurasi tullin huumekoirat vuonna 1969. Suomessa on siis pitkät perinteet ammattimaiselle koirankoulutukselle. Virkakoirien käyttö ja kohtelu on laissa tarkoin määritelty. (Kennelliitto, 2020)

2.2 Homekoirat Suomessa

Ensimmäiset homekoirat aloittivat toimintansa Suomessa 1980-luvulla laho-koiran nimellä. Fausti & Póla Ky niminen yritys laajensi tuolloin toimenkuvaansa myös rakennusten sisäpuolelle laho- ja kosteusvaurioiden etsintään. 1990-luvulla silloisen Kansanterveyslaitoksen tutkija Eeva Kauhanen teki tarkastuksia sekä itse kouluttamiensa koirien että Ruotsista lainatun koiran avulla. (Viitamäki, 2013)

Laajemmin homekoirien käyttö on yleistynyt kuitenkin vasta 2000-luvulla. Ensin toiminta oli aktiivisten harrastajien käsissä, jotka perustivat homekoiratutkimuksia tekeviä yrityksiä.

2.3 Homekoirat kansainvälisesti

Ruotsissa, Englannissa ja Tanskassa homekoiria on käytetty jo vuosikymmeniä. Ruotsissa ensimmäiset homekoirat aloittivat työskentelyn 80-luvun puolivälissä ja Tanskassa 80-luvun lopussa. Saksassa on homekoiratoimintaa ollut vuodesta 1994 (BSS, 2017).

Ruotsissa tänä päivänä homekoiria kouluttaa ainakin yksityinen koirakoulu Hundcampus ja Saksassa Bundesverband Schimmelpilz-Sanierung e.V.

Homekoirien koulutusta on lisäksi ainakin Yhdysvalloissa sekä Kanadassa yksityisten koirakoulujen toimesta (Viitamäki, 2013, s.9).

2.4 Tutkimukset

Ensimmäisenä lopputyössään koiran kykyä haistaa ja siihen kouluttamista tutki Eeva Kauhanen Kuopion yliopistossa vuonna -90. Hän valitsi tutkittavaksi kolme siihen aikaan merkittävintä rakennuksissa lahovaurioita aiheuttavaa tekijää, lattiasieni (*Sepula lacrymans*), kellarisieni (*Coniophora puteana*) ja laakakääpä (*Antrodia sinuosa*).

Vuonna 2002 Eeva Kauhanen tutkijaryhmänsä kanssa tutkivat kansainvälisessä tutkimuksessa, *Validity of detection of microbial growth in buildings by trained dogs, homekoirien luotettavuutta rakennuksen mikrobien etsinnässä*. (Von Dickoff, 2011) Tutkimuksessa tulokset olivat lupaavia. Koiran merkkauksesta paikoista löytyi hometta 92 % todennäköisyydellä, 8 % virhe johtui pääsääntöisesti koejärjestelyistä. (Viitamäki, 2013, s. 3)

Matti Von Dickoff Itä-Suomen yliopistosta teki ensimmäisen kattavan opinnäytetyön homekoirien käytöstä kiinteistötarkastuksissa vuonna 2011. Tutkimuksessa selvitettiin homekoiran mahdollisuuksia, luotettavuutta ja toiminnan kehittämistä. Tutkimuksen johtopäätöksessä painotetaan kuntotukijoiden ja homekoiran käytön yhteistyötä parhaan lopputuloksen saavuttamiseksi. (Von Dickoff, 2011)

Vuonna 2013 Karoliina Viitamäki lopputyössään Homekoiratoiminta ja sen kehittäminen teki yhdessä Hometalkoot-työryhmän kanssa vieläkin käytössä olevat oppaat Homekoiraohjaajan toimintaohje- ja Homekoiran käyttö kiinteistössä esiintyvien mikrobiperäisten hajujen tarkastuksessa – Tilaaajan ohje. Lisäksi opinnäytetyössä tehtiin kysely julkisen puolen terveystarkastajille ja tilapalveluille, jotka viran puolesta voisivat homekoiria käyttää. Opinnäytetyö oli kokonaisuudessaan laaja tutkimus aiheesta ja on kaikille helposti löydettävissä Hometalkoot- sivuilta. (Viitamäki, 2013)

Timo Juvonen 2018 tutki opinnäytetyössään Rakennusteknisen kuntotutkimuksen ja homekoiran käytön vertaaminen rakennusten mikrobivaurioiden paikallistamisessa. Tutkimuksessa todettiin, että kuntotutkimukset ja homekoirien merkkaukset tukivat toisiaan parhaiten alipaineistetuissa tiloissa. (Juvonen, 2018)

Hanna Tenhu rakennusterveys opinnäytetyössään Vaihtoehtoinen menetelmä homekoiran kouluttamiseen vuonna 2013 esitti uuden näkemyksen. Tutkimuksessa koirille opetettiin kitiinin (mikrobien soluseinämien aineenvaihduntatuote) haistaminen ja ilmaisu. (Tenhu, 2013). Tutkimus oli mielenkiintoinen ja selkeästi erosi aiemmista tutkimuksista. Internetistä löytyy vain yksi homekoirapalveluja tarjoava yritys, joka kertoo koiran koulutetun kitiinin tunnistamiseen (Tähtitarkastus Oy, 2020).

3 Koira mittarina

Koira elävänä olentona asettaa omat käytännön haasteet tutkimuksille. Hyvinä puolina voidaan pitää oikein koulutetun koiran nopeaa, lahjomatonta ja puolueetonta työskentelyä. (KoDog, 2020)

Koiran toimimista mittarina vaikeuttaa koirien ilmiömäinen kyky lukea ihmisen eleitä ja katseita. Interspecies transmission of emotional information via chemosignals: from humans to dogs- tutkimuksessa tutkittiin kemosignaalien, eli hajuviestien siirtymistä ihmiseltä koiralle. Tutkimuksessa havaittiin koirien pystyvän tulkitsemaan ihmisen tunnetiloja. (Pärssinen, 2020)

Tutkimustilanteessa ja sitä kautta tutkimustuloksiin tällä on merkitystä, jos esimerkiksi koiran ohjaaja on hermostunut, jännittynyt tai huonolla tuulella.

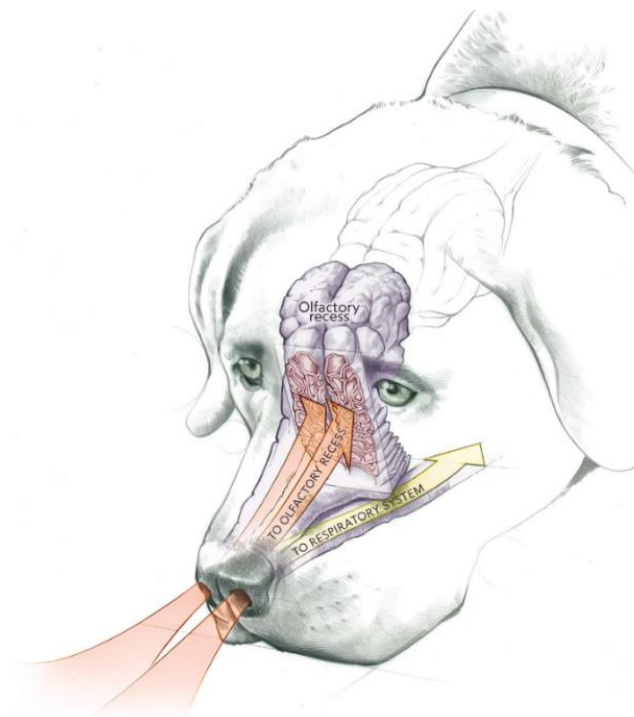
3.1 Hajuaisti

Hajuaistin tarkkuudella nisäkkäistä koiran päihittää vain norsu ja rotta. Koiralla arvioidaan olevan n. 220 miljoonaa hajusolua, joissa erilaisiin hajuihin reagoivia reseptoreja on noin 380. Koiralla hajun tunnistamiseen osallistuu usean reseptorin yhdistelmä ja näin aistittavien hajujen määrä lisääntyy. (Wisnosen, 2020; Vainuvoima, 2016)

Koiran hajumaailma poikkeaa ihmisten hajumaailmasta. Koiran hajuaistista vastaava aivoalue on suurempi (kuva 1), monimutkaisempi ja kehittyneempi kuin ihmisellä. Koira kykenee erottamaan lukemattomia hajuja toisistaan, äärimmäisen heikkoina ärsykkeinä ja muistamaan ne vielä pitkänkin ajan jälkeen (Wisnose, 2020).

Koiran hajumuisti alkaa toimia pysyväksi hyvin aikaisin. Hajureseptorit uusiutuvat 30 - 60 päivän välein. Uusiutuva reseptori ei ole välttämättä samanlainen, vaan hajusolut ovat muokkautuneet ympäristöön sopivaksi ja niiden määrä lisääntyy. Hajuaistin käytön myötä myös hermoradat vahvistuvat ja hermokeräset kasvavat. Harjoittelulla voi siis vaikuttaa koiran hajuaistiin ja siihen liittyviin kokemuksiin. (Vainuvoima, 2016)

Kuva 1: Koiran hajuaisti, hajumolekyylien kulkeutuminen aivojen hajualueelle. (Cuthbert, 2018). National Geographic.

JASON TREAT, NGM STAFF. ART: BRUCE MORSE. SOURCES: OFFICE OF NAVAL RESEARCH, NAVAL RESEARCH LABORATORY, K2 SOLUTIONS, BRENT A. CRAVEN, PENNSYLVANIA STATE UNIVERSITY

8

3.2 Käyttöympäristö

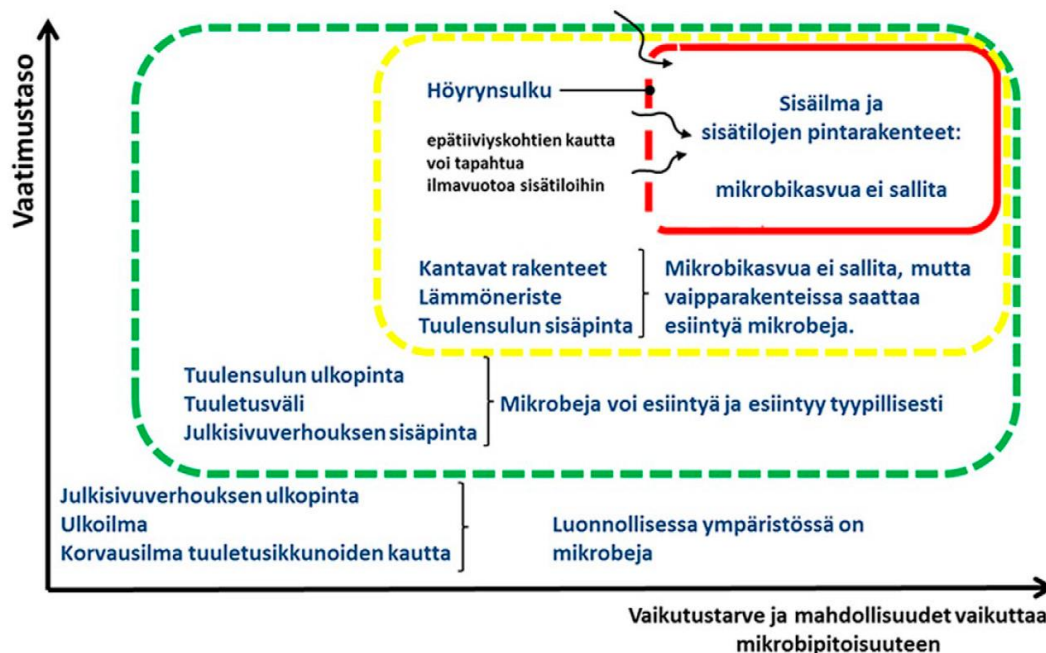
Homekoiran käyttö on mahdollista erilaisissa ympäristöissä. Näitä ovat esimerkiksi asuintalot, vapaa-ajan asunnot, suuret julkiset rakennukset kuten koulut ja virastot. Lisäksi

kohteena voivat olla asuntovaunut ja -autot sekä veneet. Koiran käyttöä voi rajoittaa ainoastaan koiralle vahingollisia asioita sisältävät tai koiran kokoon nähden väärät tilat, esimerkiksi ahtaat ja epäsiistit ryömintätilat (Hometalkoot, 2015).

Koiralla tehtyjä tutkimuksia arvioitaessa pitää muistaa huomioida rajoitukset, joita rakenteita rikkomaton ja aistinvarainen menetelmä pitää sisällään. Koiran ilmaisut eivät aina johdu rakenteiden vaurioista vaan esimerkiksi ilmavuodoista alapohjasta. Ilman lisätutkimuksia ei rakenteiden kunnosta voi saada täyttä varmuutta. (Hengitysliitto, 2020)

Rakennusten ulkopuolien tutkiminen on ongelmallista koiran avulla samoista syistä kuin sisäilmatutkimusta perinteisin mittarein tehdessä (kuva 2.). Ulkoilmaan kosketuksissa olevat rakenteet ja materiaalit sisältävät mikrobeja, joita luonnollisesti ympäristössä esiintyy.

Kuva 2. Mikrobien esiintyminen rakenteen eri osissa (Pitkäranta, 2016, s.143).

Paras kohde homekoiralle on rakennus, jossa on epäilyt tai jo todetut vauriot homeesta, mutta ei ole saatu selvitettyä missä sitä on. Koira on nopea ja lahjomaton, mutta ei ilmaise määrää, laatua tai tarkkaa alkuperää. (KoDog, 2020)

3.3 Mikrobivauriot ja MVOC

Mikrobit ovat osa luonnollista elinympäristöämme. Maaperä, lahoavat ja elävien kasvien pinnat, ihmiset ja eläimet sekä elintarvikkeet ovat mikrobien kasvu ympäristöjä. Elävinä organismeina ne tarvitsevat ravinteita, kosteutta ja lämpöä. Materiaalien pinnoilla mikrobeja on aina. Rakennuksissa on luonnollisesti hyvät lähtökohdat mikrobikasvustolle lämmön ja ravinteiden osalta. Kosteus on ainoa kasvustoa rajoittava tekijä (kuva 3.).

Rakennusmateriaaleilla kasvavat mikrobit voivat olla homeita, sädesieniä ja muita bakteereja sekä hiivasieniä.

Kasvu ympäristö määrittelee mikrobilajiston, jota mikrobit myös itse muokkaavat.

Olosuhteiden muuttuessa myös mikrobilajisto muuttuu. Kosteusvauriossa ensimmäisenä tulevat home- ja hiivasienikasvustot. Sädesienillä kasvu on huomattavan paljon hitaampaa (kuva 4.). (Pitkäranta, 2016)

Kuva 3. Mikrobiryhmien vähimmäiskosteusvaatimukset rakennusmateriaaleissa (Pitkäranta, 2016, s.131).

Mikrobiryhmä	Ilman suhteellinen vähimmäiskosteus
Homesienet	70...85 %
Bakteerit ja sädesienet	95 %
Sinistäjä- ja lahottajasienet	95 %

MVOC, eli Microbial Volatile Organic Compounds, on yleisnimitys mikrobien aineenvaihduntatuotteille. Ne ovat kaasumaisia yhdisteitä, jotka kuuluvat kemiallisten aineiden ryhmään kuten alkoholeihin, ketoneihin, aldehydeihin ja orgaanisiin happoihin. Tällä hetkellä tunnetaan satoja erilaisia yhdisteitä. Osa yhdisteistä on yhteisiä usealle mikrobiryhmälle tai -lajille. MVOC:n koostumukseen vaikuttavat kasvualustat ja -olosuhteet sekä kasvun vaihe. (Pitkäranta, 2016)

Mikäli sisäilma sisältää suuria määriä homeita ja niiden itiöitä, aineenvaihduntatuotteita tai toksiineja, voivat ihmiset saada niistä terveyshaittoja (Hengityslitto, 2020). On ajateltu, että nämä aineenvaihduntatuotteet ja toksiinit ovat niitä mitä koirat haistavat. Kuitenkaan tarkempaa tutkimustietoa aiheesta ei löydy. Homekoirat pystyvät haistamaan ja merkkamaan myös kuivuneita kosteusvaurioita (Von Dickoff, 2011, s.28).

3.4 Viranomaisten suositukset homekoiran käyttöön

Viranomaisilta ei löydy pelkästään homekoiraa koskevaa ohjeistusta. Sisäilmaongelman tutkimisessa tulee käyttää standardoituja menetelmiä mm. Sosiaali- ja terveysministeriön ns. asumisterveysasetus (545/2015) ja sen soveltamisohje (Valvira 2016). Lisäksi eri viranomaisilla on omia täydentäviä ohjeistuksiaan koskien kouluja, virastoja tai muita julkisia rakennuksia.

Työterveyslaitos esityksessään painottaa huomioimaan homekoiran käytön rajoitukset sekä opastaa käyttäjät tutustumaan Hometalkoot-sivuston oppaisiin. Esityksessä painotetaan myös, että homekoiratutkimusta ei suositella ensisijaisena tutkimusmuotona.

Kuva 4. Työterveyslaitoksen suositukset homekoiran käyttöön (Salonen, H., 2014, s. 58).

Homekoiran käyttö mikrobivaurioiden paikallistamisessa

- Ei suositella ensisijaiseksi menetelmäksi kosteus- ja homevaurioiden tutkimisessa.
- Kosteus- ja hometalkoot -toimenpideohjelma on julkaissut ohjeen homekoirien käytöstä kosteus- ja homevaurioiden selvittämisessä.
- Ei ole olemassa virallista testausjärjestelmää, jolla ohjaajien ja koirien toiminnan taso voitaisiin varmistaa.
- Koiran työskentelytapa on aina koira- ja ohjaajakohmainen.
- Koiran ilmaisuja arvioitaessa tulee huomioida aistinvaraisen ja rakenteita rikkomattoman menetelmän rajoitukset ja epävarmuustekijät.

Senaattikiinteistöt, joka vastaa valtion kiinteistövarallisuuden käytöstä ja huollosta on ottanut homekoiria laaja-alaisemmin käyttöön hallinnoimissaan kiinteistöissä. Homekoirien K9-ryhmä on toiminut jo muutaman vuoden. Ryhmän toiminta-ajatus on nimenomaan ennakoivassa selvitystyössä. Ryhmässä on yhteensä neljä ohjaajaa ja kymmenen koira. (Senaatti, 2019)

4 Homekoiran käytön nykytila

Homekoirista puhutaan paljon ja artikkeleita löytyy aiheesta eri aikakauslehtien digitaalisista palveluista. Homekoirayhdistyksen sivuilla on kattava artikkelivalikoima sisäilmasta ja sen tutkimisesta homekoirien avulla. Virallisempaa viranomaisten julkaisemaa tietoa aiheesta ei löydy Hometalkoot-sivustoa lukuun ottamatta (Hometalkoot, 2020).

4.1 Koiran ja ohjaajan koulutus

Yleisin homekoirien koulutusmenetelmä nykyään on hajuerottelu. Koira opetetaan tunnistamaan haluttu haju muiden joukosta. Harjoitukset tapahtuvat ensin harjoitusradalla, josta taitojen karttuessa siirrytään mm. etsintäharjoituksiin. (Wisnose, 2020)

Homekoiraohjaan koulutusta tarjoaa tällä hetkellä Suomessa vain yksi taho, Keski-Pohjanmaan kansanopisto. Koulutukseen haetaan pääsykokeilla, joissa testataan hakijan kelpoisuutta toimia homekoiraohjaajana. Koiran käsittely- ja koulutustaidot ovat luonnollisesti etusijalla. Lisäksi hakijalla täytyy olla oma koira. Tutkinto on n. 33 opintopisteen laajuinen ja se suoritetaan osittain etäopiskeluna. Tutkinto on opiskelijalle maksullinen. Koulutuksessa käydään, koirankoulutuksen ohella, perusteet mikrobiologiasta, rakennustekniikasta, lainsäädännöstä sekä yrittäjyydestä. (Kpedu, 2020)

WinNovalla, eli Kullaan metsäoppilaitoksella järjestettiin hajuerottelukoulutusta. Nyt jo päättynyt koulutus aloitettiin vuonna 2010. Koulutus perustui tavoitteeseen kouluttaa hyvät perusvalmiudet hajutyöskentelyyn. Kurseilta valmistui homekoirien lisäksi mm. lude-, kaukolämpövuoto-, malmi-, sairaalabakteeri- ja hukkakaurakoiria. (KoDog, 2020)

4.2 Yrittäjät ja yhdistykset

Aktiivisia homekoirayrittäjiä on tällä hetkellä Asiakastiedon yritysrekisterissä n. 30 kpl. Alalle on tullut uusia toimijoita tasaiseen tahtiin. Valtaosa yrityksistä on perustettu viimeisen kymmenen vuoden aikana. Joukossa on vain muutama pidempään toiminut yritys. Nykyisin toiminta kattaa koko maan. Lisääntynyt kilpailu on ollut alalle hyväksi ja se on pudottanut joukosta ammattitaidottomia yrittäjiä. Useimmat tekevät tarkastuksia päätoimisen ammatin sivussa. Toimenkuva ja koulutustausta yrityksissä vaihtelee. (Asiakastieto, 2020)

Suomessa toimii kaksi homekoira-alan yhdistystä, Suomen homekoirayrittäjät Ry ja Suomen Homekoirat Ry.

4.3 Tasotesti

Suomessa ei ole tällä hetkellä homekoirille tai ohjaajille virallista ja viranomaisten hyväksymää tasoa testaavaa järjestelmää. Suomen Homekoirayrittäjät Ry on yhdessä hometalkoot-työryhmän kanssa tehnyt tällä hetkellä ainoan käytössä olevan tasotestin, joka on ollut käytössä vuodesta 2014. Vuosittain testataan n.12 koiraa. Kolmipäiväisessä testissä mitataan sekä koiran että ohjaajan osaamista ja toimintaa eri osa-alueilla.

Osallistumisoikeus on kaikilla tunnustusmerkityillä koirilla. Koiran tulee suoriutua kolmesta erilaisesta etsintäkokeesta. Kokeessa on erilaisia ratoja, joissa on kätköjä homemaljoina ja materiaaleina sekä erilaisia häiriöhajuja. Kokeessa käytettävät homeet ovat yleisesti rakennuksissa esiintyviä. Hyväksytyyn suoritukseen koiran tulee löytää 80 % kätköistä.

Ohjaajalta testataan perustietämys rakennusfysiikasta, ilmanvaihdosta, mikrobiologiasta sekä koirankoulutuksesta. Ohjaajalta odotetaan myös selkeää raportointia ilman virheellistä tietoa. Koe hylätään, mikäli edellä mainitut tavoitteet eivät täyty. Hylkäyksen perusteeksi käy

myös koiran aggressiivisuus, selkeä sairaus, arkuus tai haluttomuus työskentelyyn. Tasokoetta valvovat puolueettomat viranomaispuolen kouluttajat. Hyväksytysti suoritettu tasokoe on voimassa kaksi vuotta, jonka jälkeen se pitää uusia. Tällä hetkellä tasotarkastettuja koiria on vain viidellä yrityksellä. (homekoirat.info, 2020)

Vuodesta 2013 Saksassa vastaavaa tasotestiä on tehnyt homekoirayhdistys BSS Ry, eli Bundesverband Schimmelpilz-Sanierung e.V. Homekoirakoe on tehty yhteistyössä Saksan ympäristöministeriön kanssa. Koetta käsittelevässä julkaisussa on tarkkaan määritelty koetilat ja niiden tarkastus, kokeen kulku, näytteet, valvojat sekä hyväksytyn/hylätyn suorituksen perusteet. Osallistuvalta koiralta tulee toimittaa terveystodistus sekä ennen koetta tulee suorittaa luonnetesti. Itse homekoirakokeessa koehuoneita tulee olla vähintään kaksi ja niiden pitää sisältää mahdollisimman laaja kirjo erilaisia rakennusmateriaaleja, pintamateriaaleja, seinätyyppejä sekä huonekaluja. Laboratorionäytteillä varmistetaan koetilanteessa, että huoneista löytyy mahdollisimman paljon eri hajuyhdisteitä. Mikro-organismit on luokiteltu riskiryhmiin. Koe on yksipäiväinen ja siinä mitataan ainoastaan koiran ja ohjaajan työskentelyä. Hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan kaikkien näytteiden tunnistaminen. Vain yksi virheilmaisus sallitaan. Lisäksi ohjaajan täytyy tunnistaa ja kirjata ilmaisut ymmärrettävästi.

Koesuorituksesta saatava sertifikaatti on voimassa kaksi vuotta. Aika lyhenee yhteen vuoteen yhdestä virheilmaisusta, näytteen ohittamisesta tai työskentelyn epävarmuudesta.

Kokeen arvostelee kaksi tutkintatyöryhmästä valittua arvioijaa kokeenjohtajan valvonnassa. Suomesta tasokokeeseen on osallistunut kaksi koirakkoa. (BSS, 2017)

4.4 Oikeustapaukset

Antti Ryhänen Lapin yliopistosta tutki ostajan ennakkotarkastusvelvollisuutta asuntokaupassa. Kaikkien Suomen hovioikeuksien 73 tapauksesta, joissa oli mainittu homekoiratutkimus, valikoitui tutkimukseen tarkasteltavaksi ainoastaan kolme, joissa hovioikeus oli ottanut kantaa homekoiratutkimuksiin. Ennen kaupan tekoa suoritettua homekoiratutkimusta, jossa homekoira on tehnyt merkkauksia, voidaan pitää lain esitöiden mukaisena epäilystä herättävänä seikkana. (Ryhänen, 2019).

Homekoiratarkastuksia ei pidetä pääasiallisena tapana tutkia rakennuksen kuntoa eikä siitä yksinään voida vetää johtopäätöksiä, vaikka homekoirayrittäjiä on todistamassa käynytkin. Homekoirat ovat oikeustapauksissa sekä kuluttajariitalautakunnan päätöksissä niin sanottuina sivuhuomautuksina. Tämän takia oikeustapauksia tai kuluttajariitalautakunnan päätöksiä ei löydy homekoira- hakusanalla.

5 Asiakkaat

Oma mielenkiintoni homekoiratarkastuksissa liittyy nimenomaan asiakkaisiin. Asiakkaat ovat kuitenkin se ryhmä, joka viime kädessä päättää minkälaiseksi palvelu muodostuu ja onko sille kysyntää. Homekoiran käyttö varsinkin yksityisten ihmisten keskuudessa lisääntyy. Sosiaalisessa mediassa, kuten Facebookissa, homekoirakeskusteluja käydään säännöllisesti erilaisissa taloryhmissä. Keskustelu on usein vilkasta ja tunnepitoista. Mielenkiintoa on sekä puolesta että vastaan.

5.1 Asiakaskysely

Palvelua käyttävien ihmisten kokemuksia selvitettiin kyselyllä. Kysymysten pohjana käytin taloryhmissä käydyissä keskusteluissa ilmenneitä aiheita ja kokemuksia, suomalaisen ja saksalaisen tasotestin vaatimuksia sekä Hometalkoiden Homekoiraohjaajan ohjetta. Kysely oli vapaamuotoinen, sillä vastaamisen kynnyksen tulisi olla matala ja ajallisesti lyhyt. Kysymyksiä oli yhteensä 20 kpl. Kysymykset olivat joko monivalintakysymyksiä tai sanallisia vastauksia vaativia. Kyselyyn pystyi vastaamaan joko yhden tai useamman homekoiratutkimuksen tehneet. Vastaajat saivat osallistua halutessaan lahjakortin arvontaan.

Kysely toteutettiin Google Forms-ohjelmalla. Ohjelma valittiin sen helppokäyttöisyyden ja ajantasaisen seurannan vuoksi. Kyselyssä ei käsitellä arkaluonteisia asioita, vastaajia tai vastauksia ei käsitellä tapauskohtaisesti vaan anonymisti. Kyselyn jakamiseen valikoitui Facebookin kaksi suurinta ryhmää, Rintamamiestalo- ja Pelastetaan vanhat talot-ryhmä.

Molemmissa ryhmissä on käyttäjiä yhteensä 100 000. Kysely oli avoinna ryhmissä kaksi viikkoa ja sinä aikana vastauksia tuli kaikkiaan 92 kpl.

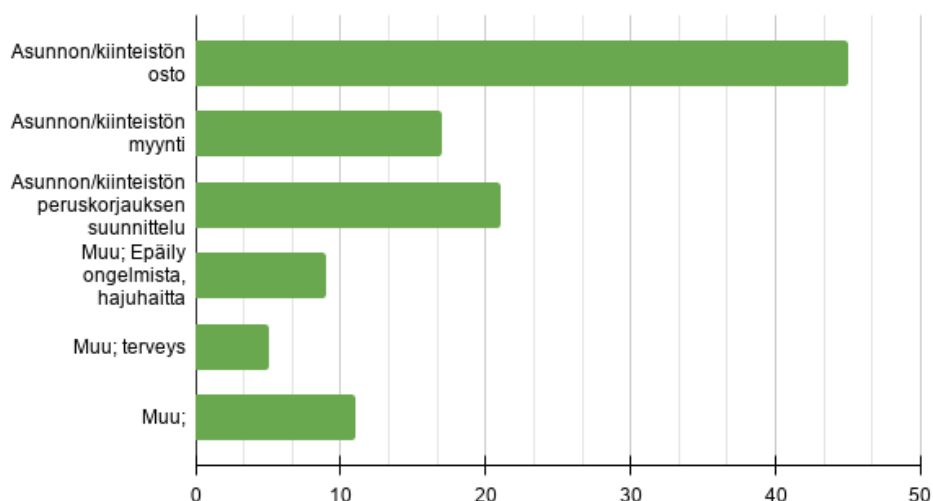
5.2 Tulokset ja tulkinta

Google Forms-ohjelma antaa valmiit kaaviot tulosten yhteenvedossa. Ensimmäiset kysymykset koskevat perustietoja vastanneiden kohteista mm. rakennuksen ikä, tyyppi jne. Seuraavat kysymykset ovat syventäviä ja tarkentavat yrittäjien toimintamalleja, käyttäjien kokemuksia tutkimuksesta ja tutkimusten tuloksia. Viimeisenä kysymyksenä arvioidaan palvelun laatua kokonaisuutena. Kysymykset käsitellään yksitellen ja ovat tekstissä lihavoituna. Sanallisista vastauksista on poimintoja erilaisista kokemuksista. Kaikki sanalliset vastaukset löytyvät liitteestä 2.

Missä tilanteessa olet käyttänyt homekoiran palveluja?

Vastausvaihtoehtoissa oli valmiina kolme yleisintä tilannetta, joissa palvelua käytetään. Vastaajista 47,8 % ilmoitti ostotilanteen, 18,5 % myyntitilanteen ja 22,8 % suunnitellun peruskorjauksen. Muita syitä oli terveydelliset syyt, esimerkiksi omat tai perheenjäsenen oireet sekä epäilyt ongelmista tai hajuhaitat. Yksittäisissä vastauksissa mainittiin oma mielenkiinto ja mielenrauha, välittäjänä toimiminen, asunnon vuokraus sekä kaupan purku.

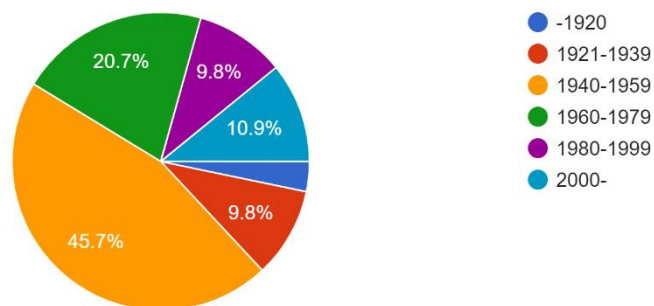
Kuva 5. Homekoiran käyttötilanteet

Mikä oli tarkastettavan kohteen rakennusaikakausi?

Rakennusten ikä oli luokiteltu aikakausille tyypillisiin rakennustapoihin, pelkän kirjoitettavan vuosiluvun sijaan, saatavan tiedon helpomman käsittelyn vuoksi. Valtaosa, eli 45,7 % oli vuosina 1940-1959 rakennettuja taloja. Aikakausten jakauma johtuu todennäköisesti ryhmistä, joissa kysely oli.

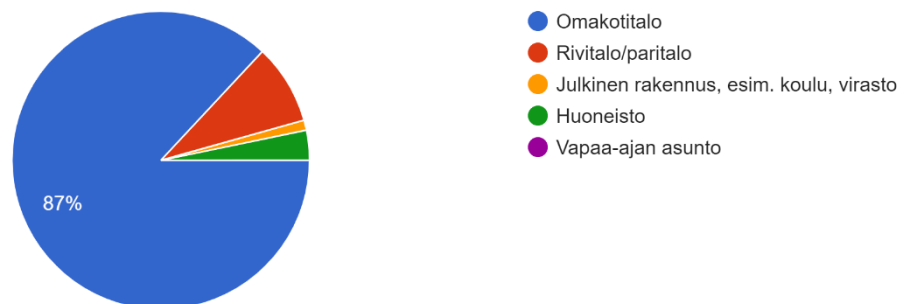
Kuva 6. Kohteiden rakennusaikakausi

Rakennuksen tyyppi?

80 kpl eli 87 % prosenttia tutkituista rakennuksista oli omakotitaloja. Rivi- tai paritaloja kahdeksan kpl (8,7 %) ja huoneistoja kolme kpl (3,3 %). Joukkoon mahtui vain yksi julkinen tila eikä yhtään vapaa-ajan asuntoa.

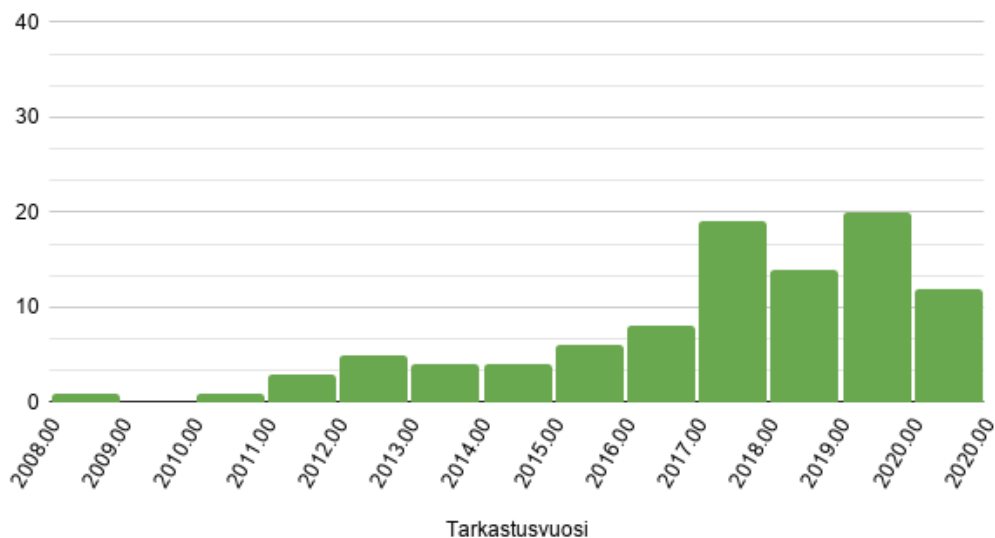
Kuva 7. Rakennuksen tyyppi

Minä vuonna homekoiratarkastus tehtiin?

Kaikki vastanneet olivat käyttäneet homekoiraa viimeisen 10 vuoden aikana. Vain yksi tarkastus oli vuodelta 2008. Vastaukset täten kertovat hyvin nykyisen tilan homekoirien käytöstä.

Kuva 8. Tehtyjen tarkastusten vuosijakauma

Kerro lyhyesti miksi halusit käyttää homekoiraa?

Kysymykseen sai vastata sanallisesti. Vastauksista ilmeni huoli terveysongelmista, olemassa olevista tai haluttiin toimia ennaltaehkäisevästi. Epämääräiset hajut, huono sisäilma rakennuksessa tai jo nähtävien vaurioiden laajuuden selvittämiseksi. Moni uskoi homekoiran tukevan kuntotutkimusta ja arvosti rakenteita rikkomatonta tutkimustapaa. Myös luotto koiran hajuaistiin tuli esille muutamassa vastauksessa.

” Koska koira pystyy havaitsemaan ja paikallistamaan niitä kohtia, joihin on hyvä kohdentaa selvitykset ja korjaukset. Koiranohjaaja oli pätevä RTA, joten saatiin hyvä kokonaistutkimus.”

” Varmistua talon terveellisyydestä. Tietyt hajut herättivät epäilyksen.”

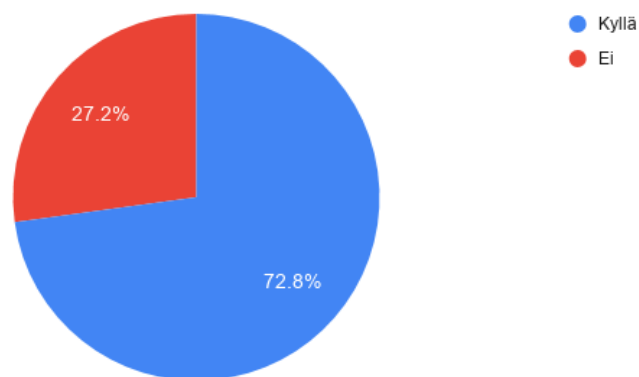
” Omasta mielenkiinnostani homekoirien työtä kohtaan ja samalla mielenkiinnosta tsekata asunto ja mitä yllätyksiä löytyy tai löytyykö.”

” Haju ja oireita meillä. Kuntotarkastuksessa ei mitään poikkeamaa. Halusimme kokeilla homekoiraa koska huoli oli niin kova etenkin vastasyntyneen lapsen terveydestä.

Tehtiinkö kohteeseen lisäksi kuntotarkastus tai -tutkimus?

Kysymyksessä ei eritelty tarkemmin kumpi tarkastustapa oli kyseessä, mutta 72,8 % tapauksista tehtiin lisäksi laajempaa tutkimusta.

Kuva 9. Jakauma kuntotutkimuksista tai -tarkastuksista

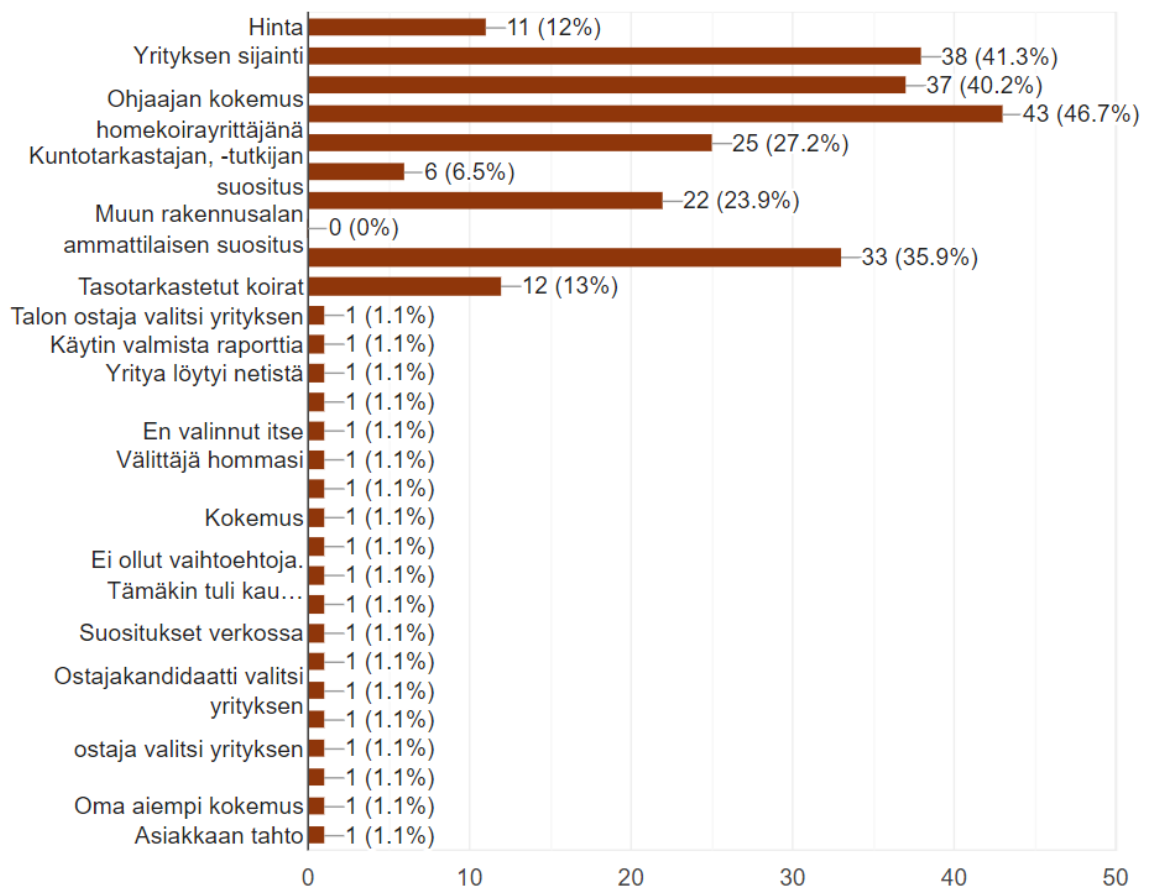

Vaikuttiko päätökseesi valita kyseinen yritys?

Monivalintakysymyksen vaihtoehtoihin oli valittu tyypillisimpiä kriteerejä, joita ihmiset käyttävät valitessaan palveluntarjoajaa. Vastaajista 43 (46,7 %) piti tärkeänä yrittäjän kokemusta homekoira-alalta. Seuraavaksi tärkeimpänä pidettiin yrityksen sijaintia 38 (41,3

%) sekä yrittäjän kokemusta koirankouluttajana 37 (40,2 %). 33 (35,9 %) teki valinnan itse vertailemalla eri yrityksiä. Ohjaajan rakennusalan kokemusta piti tärkeänä 25 vastaajaa (27,1 %). Tuttavan suosituksen perusteella valittuja yrityksiä oli 22 kpl (23,9 %). Hinta ja tasotarkastetut koirat olivat valintakriteereinä vähäpätöisempiä. Niitä valintaan käytti 11 (12 %) ja 12 (13 %) vastaajista. Kuntotutkijan suosituksen perusteella vain kuusi (6,5 %) vastaajaa. Yksittäisiä vastauksia tuli, kun joku muu on valinnut yrityksen esim. ostaja, välittäjä tai asiakas.

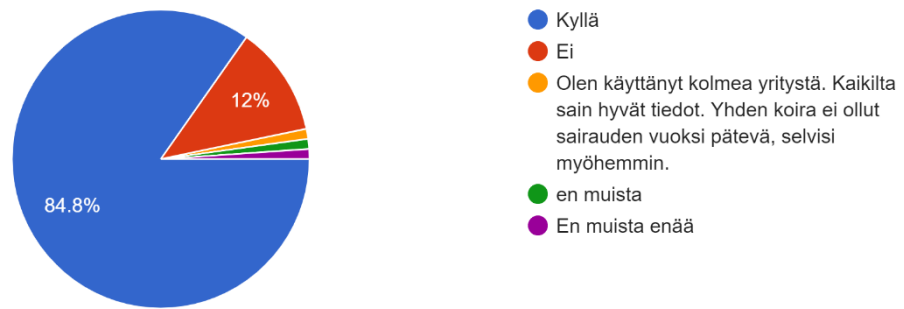
Kuva 10. Homekoirayrityksen valintaperusteet

Saitko homekoirayrittäjältä riittävästi tietoa tarkastuksen kulusta ja luonteesta etukäteen?

Vastanneista 78 (84,8 %) sai mielestään riittävästi tietoa tarkastuksesta ja taas vastaavasti 11 (12 %) ei saanut. Kolme (3,2 %) vastausta sijoittui kohtaan muu.

Kuva 11. Tieto tarkastuksen luonteesta

Jos vastasit edelliseen kyllä, niin minkälaista?

Kysymyksessä pyydettiin erittelemään tiedon laatua sanallisesti kertomalla. Suurimmassa osassa on käyty yrittäjän kanssa tarkasti läpi, miten koira merkkää, miten asukkaiden tulee käyttäytyä tilanteessa, mitä ennakovalmisteluja piti tehdä jne. Osa yrityksistä antoi tiedot sekä suullisesti että kirjallisesti. Osa vastaajista ei pitänyt tietoa tarkastuksen kannalta relevanttina. Vastuksissa oli kuitenkin selkeää hajontaa yritysten toimintatavoissa. Osa noudatti Homekoiraohjaajan toimintaohjetta, kun taas osa ei. Toimintaohje on ollut käytössä vuodesta 2014.

” Kouluttaja antoi puhelimitse ohjeet, miten meidän pitää olla tutkimuksen aikana. Hän kertoi, että nuuskivia koiria on kaksi ja että ne on opetettu haistamaan eri homelajeja.”

” Heillä oli hyvin kattava tietopaketti tutkimuksen kulusta, jonka sain etukäteen.”

” Yrittäjä kertoi ennen koirien sisään päästämistä laajasti alasta, työskentelystä ja siitä miten koirat toimivat. Sähköpostitse myyjille tuli lista, miten valmistautua.”

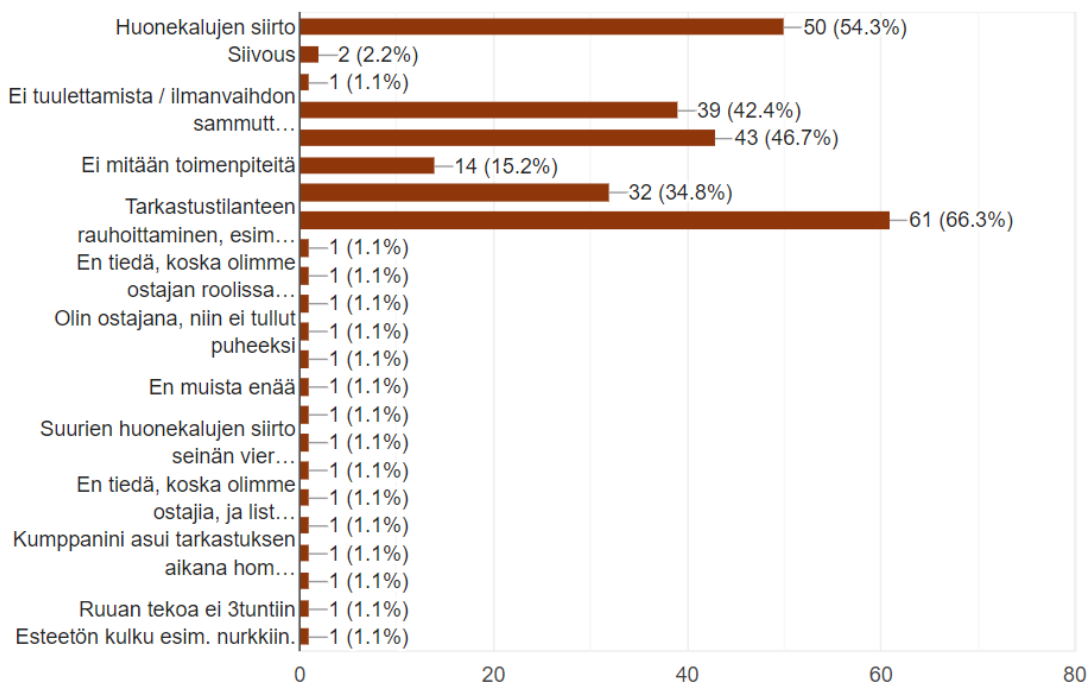
” Ohjaaja vastasi tarkastuksen aikana kysymyksiimme. Emme saaneet etukäteen mitään tietoa.”

” Kerrottiin miten koira toimii, mitä homeita haistaa.”

Minkälaisia ennakkovalmisteluja pyydettiin kohteeseen tekemään ennen tarkastusta?

Monivalintakysymyksessä sai vastaaja valita yhden tai useamman vaihtoehdon. 61:ssä (66,3 %) oli pyydetty tarkastustilanteen rauhoittamista esim. lemmikkien ja lasten osalta. Huonekalujen siirtoa oli pyydetty 50 (54,3 %) tapauksissa. Koiralle vaarallisten asioiden poiston valitsi 43 (46,7 %) vastaajista. Ilmanvaihto piti sammuttaa tai ei saanut tuulettaa 39:ssä (42,4 %) tapauksista. Pohjapiirustusten tai rakennekuvien tarkastus 34,8 % vastaajista. 15,2 % ei pyydetty mitään toimenpiteitä ennakkoon. Vastaajista vain kaksi valitsi siivouksen ja ilmanvaihdon tehostamisen/tuulettamisen. Yksittäisiä vastauksia oli ei ruuan valmistusta kolmeen tuntiin ennen tarkastusta ja kulmiin haluttiin esteetön kulku.

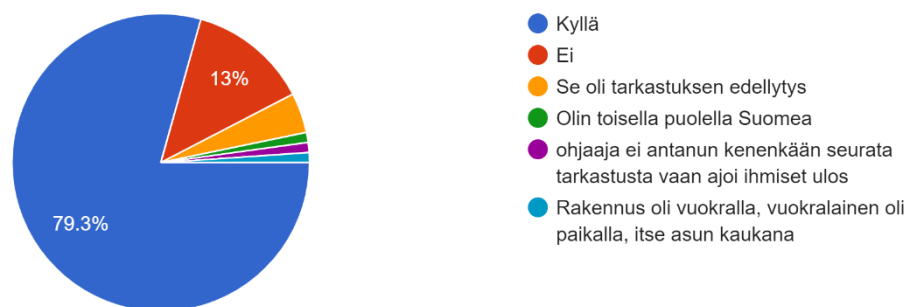
Kuva 12. Pyydetyt ennakkotoimenpiteet

Pääsitkö itse seuraamaan homekoiran ja ohjaajan työskentelyä?

Vastaajista 73 (79,3 %) vastasi kyllä ja 12 (13 %) ei. Neljälle vastaajalle se oli ollut tarkastuksen edellytys. Vain yhdessä tarkastuksessa ei saanut olla tarkastuksen tilaaja paikalla. Muissa vastauksissa paikalla oli joku muu kuin palvelun tilaaja. Onnistuneen ja avoimen tutkimuksen perusajatuksena voidaan pitää sitä, että tarkastusta saa seurata. Koirien tulisi olla koulutettu häiriössä työskentelyyn.

Kuva 13. Tarkastukseen osallistuminen

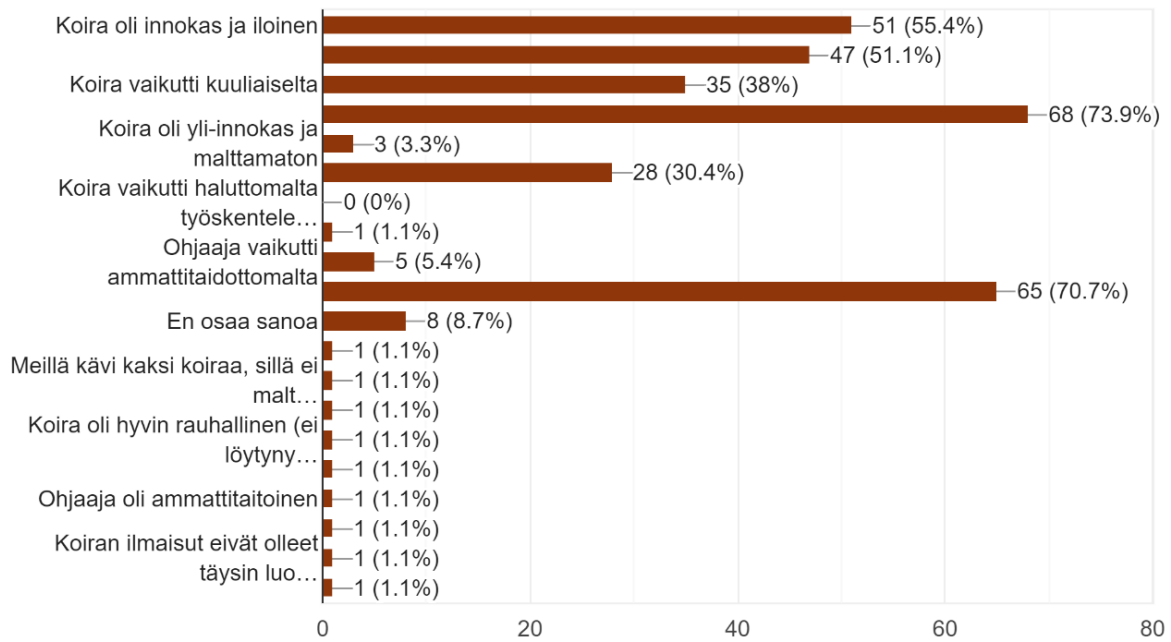

Minkälaisena arvioisit koiran ja ohjaajan välisen suhteen ja työskentelytavan?

Kysymyksessä haettiin tilaajan kokemusta koiran ja ohjaajan välisestä suhteesta. Vaihtoehtoihin oli valittu tyypillisimpiä koiran työskentelymalleja. Vastaukset olivat mielenkiintoisia. Tarkoituksena ei ollut, että vastaajien pitäisi tietää koirista tai niiden koulutuksesta vaan tulkita tilannetta oman kokemuksen tai mielikuvan pohjalta.

73,9 % mielestä ohjaaja osasi tulkita koiransa työskentelyä. 70,7 % kokivat, että koiralla oli selkeä ilmaisu- tai merkkäustapa. 55,4 % mielestä koira oli innokas ja iloinen kun taas 51,1 % koiran ja ohjaajan työskentely oli rauhallista. Koira vaikutti kuuliaiselta 38 % mielestä. 30,4 % ilmoitti koiran työskentelyn olevan vauhdikasta. Kolme vastaajaa koki koiran olevan yli-innokas ja malttamaton. Viiden vastaajan mielestä ohjaaja vaikutti ammattitaidottomalta ja yhden vastaajan mielestä epävarmalta. 8,7 % ei osannut sanoa.

Kuva 14. Koiran ja ohjaajan työskentelytapa, asiakkaan kokemus

Tekikö koira merkkauksia kohteessa?

Vastaajista 84 (91,3 %) vastasi kyllä ja vain kuudessa (6,5 %) tapauksessa koira ei ollut merkannut mitään. Muita vastauksia oli kaksi.

Kuva 15. Homekoirien merkkaukset

Jos vastasit edelliseen kyllä, niin minkälaisia? Miten ohjaaja merkitsi koiran merkkaukset?

Tutkittiinko kohdat jälkikäteen avaamalla rakenteita ja/tai ottamalla näytteitä?

Kysymykseen vastattiin sanallisesti. Osa vastauksista oli hyvin tarkasti ja laajasti kuvailtuja. Hajontaa toimintatavoista ilmeni enemmän yritysten välillä.

” Emme päässeet seuraamaan itse työskentelyä. Ohjaaja merkitsi pohjapiirroksen koiran merkinnät. Kierros oli aloitettu ylemmästä kerroksesta (ullakko, joka muutettu lämpimäksi tilaksi), jossa koira ei merkinnyt mitään. Pääasiallisessa asuinkerroksessa eli kaksikerroksisen talon ylemmässä kerroksessa koira merkkasi vaikka mitä: yhden huoneen ulkoseinän (ei komeroita), piipun vierustan, seiniä sieltä täältä, kylpyhuoneen, keittiön jne. Kun istuimme ohjaajan kanssa keittiössä käymässä havaintoja läpi, kävi koira merkkaamassa pahvilaatikon, johon oli pakattu astioita. Ohjaajan näkemyksen mukaan havaintojen taustalla oli aktiivinen homekasvusto. Ohjaaja ei ottanut kantaa esim. siihen, että hormin vieressä saattoi olla kyse kellarista tulevasta ilmasta. Itse homeallergisena en pitänyt raporttia uskottavana, ja päädyimme etsimään toisen ostajan. Lopullinen ostaja avasi remonttinsa yhteydessä mm koiran merkkaamat pinnat, eikä edes kylpyhuoneesta löytynyt mitään epäilyttävää.”

” Raapimalla merkkasi. Eka käynnillä merkkasi lattialistaan. Syy seinän toisella puolella, jossa vesi mennyt listan alle ja homekasvusto. Toisella kertaa merkkasi ympäri asuntoa lattian alle. Ohjaaja tulkitsi niin että ilma liikkuu vanhan lattian alla ja koira epävarma missä kohtaa todellinen syy. Rakenteet avattiin sieltä mihin koira merkkasi vahvimmin ja syy löytyi. Otettiin näytteet, 3 eri home lajia, yksi oli sädesieni.”

” Merkkasi viemärit ja yhden läpiviennin teknisestä tilasta. Ohjaaja tutki vielä itse nuuskien yhden epäilyttävän paikan, jota koira ei kuitenkaan useammasta yrityksestä huolimatta merkannut.”

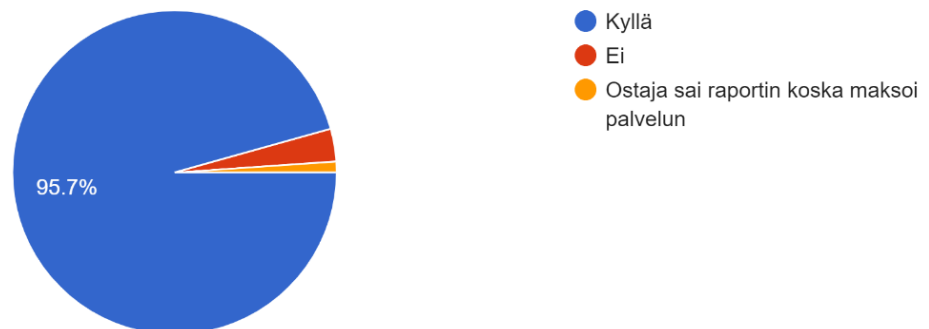
” En saanut seurata. Raportissa lähes kaikki oli merkattu. Mitään toimenpiteitä ei silloin tehty. Nyt 6 vuotta myöhemmin rakenteita auki lisäeristyksen vuoksi. Kaikki merkatut alueen täysin terveitä.”

” Koiria oli 4, jotka kukin vuorollaan saivat perkata. Jokaisella oma tapa, ja aika lailla samat kohdat koirat merkkasivat. Halennut viemäriveresiputki löytyi mm. Tutkimusten/koirien avulla.”

Saitko tarkastuksesta raportin?

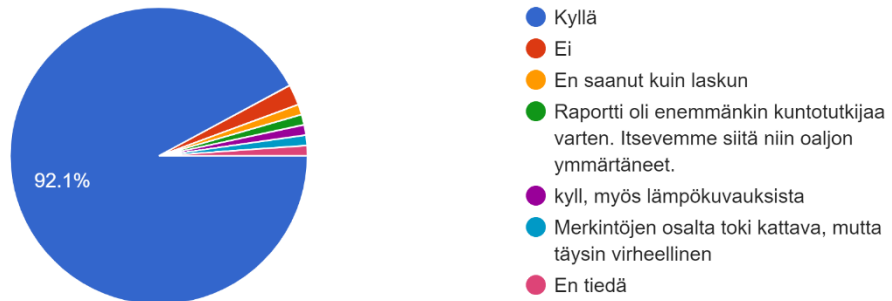
88 vastaajaa (95,7 %) vastasi kyllä ja vain 3 (3,3 %) vastasi ei. Kysymyksellä haettiin sitä, että noudattavatko yrittäjät Hometalkoot- sivustolta löytyvää ohjaajille tarkoitettua Homekoiraohjaajan toimintaohjetta. Aiheesta on ollut myös keskustelua sosiaalisessa mediassa.

Kuva 16. Jakauma yrittäjien raportista

Oliko raportti kattava ja helppolukuinen?

Kuva 17. Raportin tiedot

Minkälaisia jatkotoimenpiteitä ohjaaja suositteli?

Kysymykseen vastattiin sanallisesti. Kysymyksellä haluttiin selvittää, minkälaisia ohjeita yrittäjältä tulee ja onko ohjeissa huomioitu yrittäjän oma ammattitaito. Hajontaa yritysten välillä oli, vaikka valtaosa on toiminut ammattimaisesti.

” Ilmanvaihdon osalta lisäämään ilmanvaihtokanavia. Kävimme läpi koko talon ja hän kertoi missä järjestyksessä itse remontoisi vanhaa taloa, mitä rakennustapaa ja materiaaleja kannattaa vanhassa talossa käyttää. Tein tämän jälkeen paljon selvitystyötä ja ohjaajan neuvot olivat oikein toimivia.”

” Lähinnä pelotteli ostajaa isosta ongelmasta. Ei osannut sanoa miten betonia ja valuharkkoja pitäisi tutkia.”

” Suositteli kuntotarkastajan kiinnittävä huomiota tiettyihin kohtiin asunnossa.”

” Ei varsinaisesti suositellut, korosti ettei ole rakennusalan ihminen.”

” Tämä naisvaljakko luuli ilmeisesti olevansa perinne rakentamisen ammattilaisia. Esimerkiksi yläpohjassa olevien mustien pisteiden takia pitäisi 8

v. sitten tehty katto rakentaa uusiksi, eikä pelkkä ilmaston parantaminen kuulemma auta.”

Minkälaisia ennako-odotuksia sinulla oli tarkastuksesta?

Kysymykseen sai vastata sanallisesti. Vastauksissa ilmeni paljon samoja tuntemuksia eri vastaajien kesken. 28 vastaajalla ei ollut odotuksia tai ei osannut niitä sen tarkemmin eritellä. Luottavainen, odottava, jännittävä ja toiveikas toistuivat usein. Osalla se kohdistui itse tarkastukseen ja osalla tuloksiin. Skeptisesti tarkastukseen suhtautui 5 vastaajaa. Yhden vastaajan mielestä ennako-odotukset olivat huonot.

” Ei mitään, sillä en tiennyt mitä odottaa. Toiveissa oli, ettei mitään kovin pahaa löytyisi, mutta tiedossa oli, että varmasti merkittäviä/parannettavia kohteita varmasti löytyisi.”

” Pelko, että koira merkkää vähän joka paikkaan ja remontista tulee laaja. Mitään oireita ei siis ole ollut, vaan mielenkiinnosta tilattiin tutkimus.”

” Odotin perusteellista työtä ja sitä myös sain.”

” Että koira voi antaa vinkkejä mutta ei kertoa totuutta.”

” Vähän ennakkoluuloinen. Ostajakandidaatin homekoirayrityksen valinnan jälkeen googlasin aiheesta ja löytyi mm. suositukset toiminnalle ja kuvaus siitä, mitä homekoiratutkimuksella saadaan selville ja mitä ei. Oli myös suositus siitä, että tarkastusta saisi seurata. Tajusin, että ainakaan valittu yritys ei näitä suosituksia noudata.”

” Odotin sen tukevan kuntotarkastusta.”

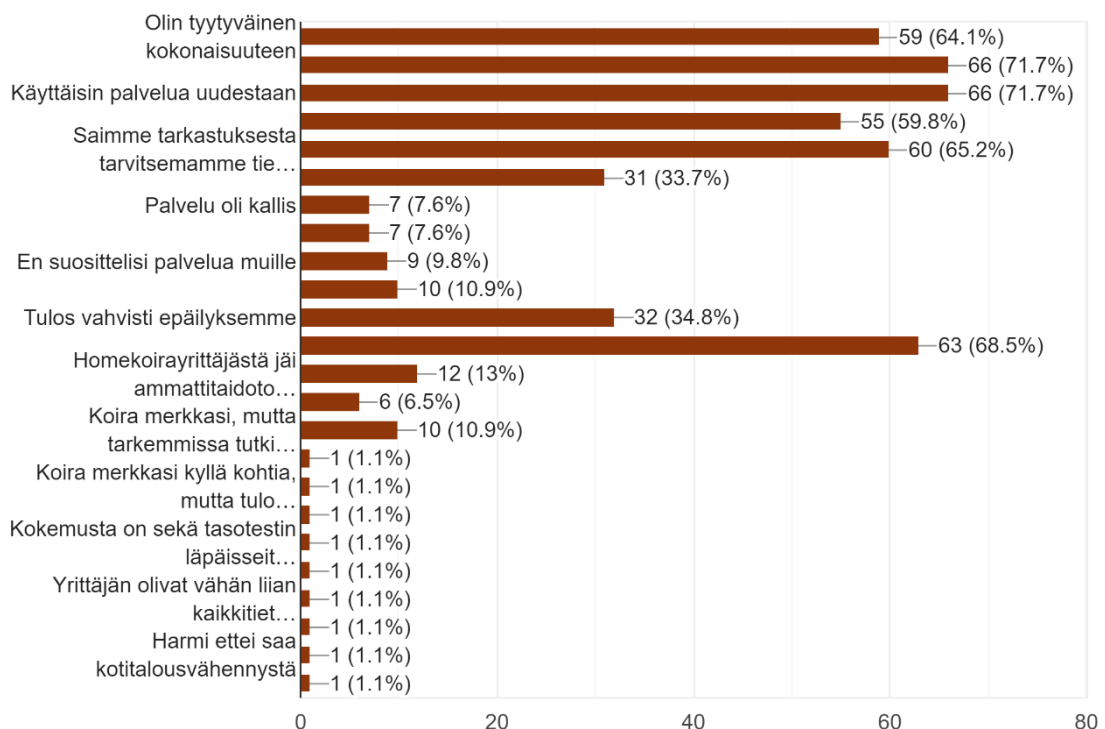
” Olin epäileväinen, mutta nyt uskon tähän.”

Valitse mielestäsi sopivat vaihtoehdot kuvaamaan palvelua?

Viimeisessä kysymyksessä kysyttiin vastaajien mielipidettä palvelusta yleisesti.

Monivalintakysymyksissä oli mahdollista valita yksi tai useampi vaihtoehto. Suurimmalle osalle vastaajista oli homekoiran käynti ollut positiivinen kokemus. 71,7 % käyttäisi palvelua uudestaan ja suosittelisi palvelua muillekin. 68,5 % mielestä homekoirayrittäjä oli ammattilainen. 65,2 % saivat tarkastuksesta tarvitsemansa tiedon. Kokonaisuuteen oli tyytyväinen 64,1 %. 59,8 % oli tyytyväinen hinta-laatusuhteeseen. 33,7 % koki, että tulos vahvisti epäilykset ja 33,7 % mielestä tulos auttoi korjauksen suunnittelussa. 13 % mielestä yrittäjästä jäi ammattitaidoton vaikutelma. 10,9 % ei tule käyttämään palvelua uudestaan ja yhtä monelle koira teki merkkauksia, mutta mitään ei löytynyt. Palvelu oli kallis ja ei uutta tietoa rakennuksen tilasta valitsi 7,6 % vastaajista. 6,5 % mielestä koko touhu on pelkkää huuhaata. Yksittäisissä vastauksissa harmiteltiin kotitalousvähennyksen puutetta ja epävarmuutta tuloksista.

Kuva 18. Asiakkaiden kokonaiskuva palvelusta

Viimeisen vastauksen vapaa sana.

Tässä kohdassa sai halutessaan avata omaa kokemustaan tarkemmin, antaa palautetta kyselystä tai kertoa muuten omia ajatuksia homekoiratoiminnasta. Vastauksia tuli 32. Osa oli pitkiäkin tarinoita omista kokemuksista. Kyselystä tuli myös palautetta yhdeltä vastaajalta. Vastauksissa oli kehitysehdotuksia toimintaan sekä otettiin kantaa mm. kuntotutkijoihin.

”Olen käyttänyt tiettyä homekoirafirmaa kahdessa eri kohteessa. Sain molemmissa hyviä vinkkejä talon pieniin epäkohtiin sekä kattavan raportin tutkimuksesta. Koiran käyttämisen lisäksi mitattiin myös sisäilman laatua mittareilla. Kummassakaan tutkimuksessa koira ei merkannut mitään. Joskus mietin, oliko koirassa vikaa vai voiko oikeasti käydä näin hyvä tuuri, että kaksi vanhaa tervettä rakennusta osunut kohdalle.”

” Näin omana mielipiteenä se, että homekoirayrittäjäyys pitäisi olla luvanvaraista. Silloin määriteltäisiin pätevyysvaatimukset esim. rakennusinsinöörin tutkinto ja akk-pätevyys.”

” Seuraava talo rakennettu 1951 muuten hienossa kunnossa, mutta eteisessä kumma haju. Koira vahvasti epäilykseni ja purkutyö sen jälkeen paljasti märän rakenteen. Sain samalla vahvistuksen ajatukselleni talon hyvästä kunnosta. Yläkerrassa oli ilmanvaihdon ongelmaa, mikä korjaantui lisäämällä korvausilmaventtiilejä homekoiraohjaajan neuvojen mukaisesti paikkoihin. Koira myös ilmoitti välikatolla asuvan oravaperheen, mikä saatiin muuttamaan muualle.”

5.3 Yhteenveto

Vastausten määrä ylitti ennako-odotukset. Vastaajat olivat jaksaneet kirjoittaa pitkiäkin vastauksia ja todella huolellisesti. Olisin itse voinut todennäköisesti vaikuttaa vastausten määrään olemalla aktiivinen ryhmissä, jolloin kysely olisi pysynyt käyttäjille ns. näkyvänä ja aktiivisena. Lisäksi olisin voinut olla tarkempi kysymysten selitysosassa.

Valtaosa vastanneista oli talon omistajia tai sen hankkimista suunnittelevia. Aihe on tunteita herättävä, koska onhan kyse ihmisille tärkeästä asiasta, omasta kodista.

Vastauksista ilmenee hyvin se, että homekoiratarkastus on aina asiakkaalle hyvin subjektiivinen kokemus. Ohjaajalta vaaditaan tiettyä herkkyyttä tulkinnoissa ja kommentoissa. Pelko oman tai tulevan kodin ongelmista, ihmisille mahdollisista terveyshaitoista näkyy vastauksissa ja varsinkin eteläisessä Suomessa rahallinen investointi vanhaan taloon on suuri.

Koiran tarkka hajuaisti tunnistetaan ja siihen luotetaan tutkijana jopa enemmän kuin ihmiseen. Olisi mielenkiintoista kerätä myös korjauksia tekeviltä tai niitä suunnittelevilta yrityksiltä dataa, kuinka monessa koiran merkkäamassa kohdassa on ollut vaurioita ja minkälaisia.

Vastauksia lukiessa herää kysymys, että voiko ihmisen olemassa oleva ennakoasenne vaikuttaa tutkimuksen tuloksiin.

Rakennusteknisesti huolestuttavia asioita olivat ilmanvaihtoon liittyvät käytännöt. Kuitenkin vastaajista 39 kpl ilmoitti ennakkovalmisteluihin kuuluvan ilmanvaihdon sammuttamisen tai tuuletusta ei sallittu. Mikäli rakennus ei ole tutkimushetkellä niin sanotusti normaalitilassa, voidaanko tulosta silloin pitää luotettavana?

6 Päätelmä

Kaikissa aiheesta tehdyissä tutkimuksissa tuntuu olevan sama lopputulos. Alalle kaivataan kipeästi säätelyä, ohjeistusta tai laadullista sertifiointia. 10 vuodessa on tullut oppaat tilaajille ja ohjaajille, tasotarkastus koirille sekä aloitettu koulutus. Tämä on kuitenkin melko vähän ottaen huomioon koirassa olevan potentiaalin sekä kasvavan käytön.

Virallisten tahojen tekemät tieteelliset tutkimukset esimerkiksi koiran hajuaistista ja mikrobien hajumolekyyleistä voisivat avata rakennusten kuntotutkimuksiin uusia näkemyksiä.

Näin saataisiin käyttäjille ja jatkotutkijoille realistiset asenteet, odotukset ja tavoitteet, jotka ennen kaikkea olisivat yhtenäisiä.

Uskon suomalaiseen koirankoulutukseen, tietoa ja taitoa ei puutu. Homekoiratutkimusten ongelmat ovat muualla. Homekoira ja homekoiraohjaaja ovat nimikkeitä, joille tulisi saada virallinen koulutustunnus. Näin voitaisiin vaatia tietty määrä opintopisteitä mm. rakennusalalta, fysiikasta ja mikrobiologiasta. Mikään koulutus ei tietenkään ole aukoton ja jakamatta mielipiteitä. Näin voisimme kuitenkin taata tietyn tason ammattinimikettä käyttäville ohjaajille. Rekisterin pitäjänä voisi toimia jokin viranomaistaho, joka samalla toimisi koirien tasotestauksen tai sertifiointin takana. Hyvä yhteistyö perustuu avoimeen tiedonjakamiseen eri tahojen kesken. Se palvelee niin käyttäjää kuin palveluntarjoajaa ja poistaa turhia taloudellisia kustannuksia.

Lähteet

Asiakastieto Oy. (2020). *Yrityshaku, homekoira*. Haettu 18.11.2020 osoitteesta

<https://www.asiakastieto.fi/yritykset/haku?type=BUSINESS&q=homekoira>

BSS-Bundesverband Schimmelpilz-Sanierung e.V. (2017). *Prüfung von Schimmelpurhunden*,

<https://bss-schimmelpilz.de/>

KUVA

Cuthbert, L. (2018). *How sniffer dogs find cremated human remains after wildfires*. National

Geographic. <https://www.nationalgeographic.com/animals/2018/10/sniffer-dogs-human-remains-california-wildfires-cremation-news/>

Hengitysliitto Ry. (2020). *Sisäilma, Kosteus- ja homevauriot*, Haettu 25.11.2020 osoitteesta

<https://www.hengitysliitto.fi/fi/sisailma/kosteus-ja-homevauriot>

Hometalkoot. (2015). *KOHO Homekoiraohjaajan ohje*. [Oppaat ammattilaisille].

<https://www.hometalkoot.fi/guides>

Juvonen, T. (2018). *Rakennusteknisen kuntotutkimuksen ja homekoiran käytön vertaaminen rakennusten mikrobivaurioiden paikallistamisessa* [opinnäytetyö, Itä-Suomen yliopisto].

<https://www.uef.fi/fi/taydennyskoulutus-rakennusterveys-ja-ymparisto>

Kennelliitto Ry. (2020). *Virkakoirat*, haettu 19.11.2020 osoitteesta

<https://www.kennelliitto.fi/koirat/hyotykoirat/virkakoirat>

Kpedu. Keski-Pohjanmaan kansanopisto. (2020). *Koulutustarjonta, Homekoiraohjaaja*.

Haettu 5.10.2020 osoitteesta

[https://www.kpedu.fi/hakijalle/koulutustarjonta/koulutus/homekoiraohjaaja_\(l4493\)](https://www.kpedu.fi/hakijalle/koulutustarjonta/koulutus/homekoiraohjaaja_(l4493))

KoDog Oy. (2020). *Koiran hajuaiisti*, haettu 15.11.2020 osoitteesta <https://www.kodog.net/>

Pitkäranta M. toim. (2016). *Rakennuksen kosteus- ja sisäilmatekninen kuntotutkimus*.

Ympäristöopas 2016. Ympäristöministeriö. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4626-8>

Pärssinen, P. (2018). *Tunteiden siirtyminen koiran ja ihmisen välillä kemosignaalien kautta*. Sporttirakki. <https://sporttirakki.fi/2018/11/03/tunteiden-siirtyminen-koiran-ja-ihmisen-valilla-kemosignaalien-kautta/>

Ryhänen, A. (2019). *Ostajan ennakkotarkastusvelvollisuus kiinteistön kaupassa* [pro gradu - tutkielma, Lapin yliopisto] <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2019101432676>

KUVA

Salonen, H. (2014). *Rakennusten sisäilmaongelmat ja niiden korjaus*. Työterveyslaitos, TTL.

Senaatti. (2019). Senaatti vahvistaa koiratoimintaa sisäolosuhteiden hoidossa. Haettu 3.12.2020 osoitteesta <https://www.senaatti.fi/2019/01/09/senaatti-vahvistaa-koiratoimintaa-sisaolosuhteiden-varmistamisessa/>

Sosiaali- ja terveysministeriö ns. asumisterveysasetus (545/2015). <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150545>

Suomen homekoirayrittäjät Ry. (2020). *Tasotarkastus*, haettu 18.11.2020 osoitteesta <https://www.homekoirat.info/tasotarkastus>

Tenhu, H. (2013). *Vaihtoehtoinen menetelmä homekoiran kouluttamiseen* [opinnäytetyö, Itä-Suomen yliopisto]. <https://docplayer.fi/15990032-Hanna-tenhu-vaihtoehtoinen-menetelma-homekoiran-kouluttamiseen.html>

Tähtitarkastus Oy (2020). *Erikoisetsintäkoira*, haettu 16.12.2020 osoitteesta <https://www.tahtitarkastus.fi/palvelut/erikoisetsintakoira>

Vainuvoima Oy. (2016). Hajutyöskentely, Hyötykoirat. *Miten hajuaisti toimii?* <https://vainuvoima.fi/miten-hajuaisti-toimii/>

Valvira (2016). Asumisterveysasetuksen soveltamisohje. <https://www.valvira.fi/-/asumisterveysasetuksen-soveltamisoh-1>

Wisenose Ry. (2020). *Hajuerottelu*. Haettu 18.11.2020. osoitteesta

<https://wisenose.fi/hajuerottelu/>

Liite 1: Asiakaskysely

12/3/2020

Homekoira

Homekoira

Teen opinnäytetyötä Hämeen ammattikorkeakoulussa homekoirista.

Nyt haluaisin kuulla kokemuksia myös palveluita käyttäneiltä yksityisiltä ihmisiltä ja yrityksiltä. Kyselyyn menee aikaa n.5-10 minuuttia. Kysely sulkeutuu 21.11.2020.

Kaikki vastaukset käsitellään anonyymisti eikä vastauksia yksilöidä. Myöskään homekoirapalveluja tarjoavien yritysten nimiä ei tarvitse mainita. Tulokset näkyvät vain ja ainoastaan analysoituna opinnäytetyössäni.

Vastaajien kesken on arvonnassa 30 € lahjakortti K-Rautaan. Mikäli haluat osallistua arvontaan, voit jättää kyselyn lopuksi yhteystietosi. Suoritan arvannon kyselyn päätyttyä ja ilmoitan voittajalle henkilökohtaisesti.

*** Required**

1. Missä tilanteessa olet käyttänyt homekoirayrittäjän tarjoamia palveluita? *

Vastausvaihtoehdoissa on yleisimpiä tilanteita joissa on käytetty homekoiraa. Voit valita useamman vastausvaihtoehdon tai kirjoittaa vastauksesi omin sanoin.

Check all that apply.

- Asunnon/kiinteistön osto
 Asunnon/kiinteistön myynti
 Asunnon/kiinteistön peruskorjauksen suunnittelu

Other: _____

2. Mikä oli tarkastettavan kohteen rakennusaikakausi? *

Mark only one oval.

- 1920
 1921-1939
 1940-1959
 1960-1979
 1980-1999
 2000-

3. Rakennuksen tyyppi? *

Mark only one oval.

- Omakotitalo
- Rivitalo/paritalo
- Julkinen rakennus, esim. koulu, virasto
- Huoneisto
- Vapaa-ajan asunto
- Other: _____

4. Minä vuonna homekoiratarkastus tehtiin? *

5. Kerro lyhyesti miksi halusit käyttää kohteessa homekoiraa? *

6. Tehtiinkö kohteeseen lisäksi kuntotarkastus tai -tutkimus? *

Mark only one oval.

- Kyllä
- Ei
- Ei kumpaakaan

12/3/2020

Homekoira

7. Vaikuttiko päätökseesi valita kyseinen yritys? *

Voit valita useamman vastausvaihtoehdon tai kirjoittaa vastauksesi omin sanoin.

Check all that apply.

- Hinta
- Yrityksen sijainti
- Ohjaajan pätevyys ja kokemus koirankouluttajana
- Ohjaajan kokemus homekoirayrittäjänä
- Ohjaajan rakennusalan kokemus
- Kuntotarkastajan, -tutkijan suositus
- Tuttavan suositus
- Muun rakennusalan ammattilaisen suositus
- Tein valinnan itse vertailemalla eri yrityksiä
- Tasotarkastetut koirat

Other: _____**8. Saitko homekoirayrittäjältä riittävästi tietoa tarkastuksen kuluista ja luonteesta etukäteen? ****Mark only one oval.*

- Kyllä
- Ei
- Other: _____

9. Jos vastasit edelliseen kyllä, niin minkälaisista?

12/3/2020

Homekoira

10. Minkälaisia ennakkovalmisteluja pyydettiin kohteeseen tekemään ennen tarkastusta? *

Voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon.

Check all that apply.

- Huonekalujen siirto
- Siivous
- Tuuletus/ ilmanvaihdon tehostaminen
- Ei tuulettamista / ilmanvaihdon sammuttaminen
- Koiralle vaarallisten asioiden poisto, esim. nauhat, sähköjohdot yms.
- Ei mitään toimenpiteitä
- Pohjapiirustuksen ja rakennekuvien tarkastus
- Tarkastustilanteen rauhoittaminen, esim. lapset, lemmikit eivät saa olla paikalla

Other: _____

11. Pääsitkö itse seuraamaan homekoiran ja ohjaajan työskentelyä? *

Mark only one oval.

- Kyllä
- Ei
- Se oli tarkastuksen edellytys
- Other: _____

12/3/2020

Homekoira

12. Minkälaisena arvioisit koiran ja ohjaajan välisen suhteen ja työskentelytavan? *

Ohessa luetteluna muutamia tyypillisiä työskentelevän koiran ja ohjaajan malleja. Voit valita useamman ja/tai kirjoittaa viimeiseen kenttään omia havaintoja tilanteesta. Mikäli et muista tai osaa tulkita tilannetta, vastaa kohtaan en tiedä..

Check all that apply.

- Koira oli innokas ja iloinen
- Ohjaajan ja koiran työskentely oli rauhallista ja vähäeleistä
- Koira vaikutti kuuliaiselta
- Ohjaaja osasi tulkita koiransa työskentelyä
- Koira oli yli-innokas ja malttamaton
- Koiran työskentely oli vauhdikasta
- Koira vaikutti haluttomalta työskentelemään
- Ohjaaja oli epävarma
- Ohjaaja vaikutti ammattitaidottomalta
- Koiralla oli selkeä ilmaisu-/merkkaustapa
- En osaa sanoa

Other: _____

13. Tekikö koira merkkauksia kohteessa? *

Mark only one oval.

- Kyllä
- Ei
- Other: _____

14. Jos vastasit edelliseen kyllä, niin minkälaisia? Miten ohjaaja merkitsi koiran merkkaukset? Tutkittiinko kohdat jälkikäteen avaamalla rakenteita ja/tai ottamalla näytteitä?

12/3/2020

Homekoira

15. Saitko tarkastuksesta raportin? *

Mark only one oval.

- Kyllä
- Ei
- Other: _____

16. Oliko raportti kattava ja helppolukuinen?

Mark only one oval.

- Kyllä
- Ei
- Other: _____

17. Minkälaisia jatkotoimenpiteitä ohjaaja suositteli?

18. Minkälaisia ennakko-odotuksia sinulla oli tarkastuksesta? *

19. Valitse mielestäsi sopivat vaihtoehdot kuvaamaan palvelua. *

Voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon.

Check all that apply.

- Olin tyytyväinen kokonaisuuteen
- Suosittelisin palvelua muille
- Käyttäisin palvelua uudestaan
- Palvelun hinta-laatusuhde oli sopiva
- Saimme tarkastuksesta tarvitsemamme tiedon
- Palvelu helpotti korjauksen suunnittelua
- Palvelu oli kallis
- Emme saaneet uutta tietoa rakennuksen tilasta
- En suosittelisi palvelua muille
- En tule käyttämään palvelua uudestaan
- Tulos vahvasti epäilyksemme
- Homekoirayrittäjä oli ammattilainen
- Homekoirayrittäjästä jäi ammattitaidoton vaikutelma
- Pelkkää huuhaata
- Koira merkkasi, mutta tarkemmissa tutkimuksissa mitään ei löytynyt

Other: _____

20. Viimeisen vastauksen vapaa sana.

Jäikö jotain puuttumaan? Olisitko halunnut avata omaa kokemustasi tarkemmin? Luen mielelläni tarinat mahtavista onnistumisista tai epäonnistumisista. Kerro tarinasi tässä.

Haluatko
osallistua
arvontaan?

Voit jättää tähän yhteystietosi. Nimi ja sähköpostiosoite riittää. Ilmoitan voittajalle henkilökohtaisesti. Yhteystietoja ei tallenneta eikä niitä jaeta eteenpäin. Onnea arvontaan!

Liite 2: Käyttäjäkyselyn vastaukset sanallisiin kysymyksiin

Sanalliset vastaukset jatkoa kysymykselle 8. 9. Jos vastasit edelliseen kyllä, niin minkälaista?
Kohteeseen saapuessa keskusteltiin kuinka he työnsä tekevät, mitä koira tekee, miten se reagoi, mihin se mahdollisesti reagoi, kuinka meidän tulee toimia koiran läsnäollessa. Ennen koiran ottamista kohteeseen tsekattiin yhdessä asunto, kerroin omat havainnot/epäilyt. Kanssa käyminen oli mutkatonta ja kaikki asiat huomioitiin sekä kerrottiin asioita meille ja ohjeistettiin. Tilassa harjoitteli myös tulevaisuuden työkoira hastelutehtäviä.
Hän kertoi tarkasti mitä aikoi tehdä
Selkeät toimintaohjeet tutkimusta ennen ja sen aikana, ja tietoa tulevan raportin rakenteesta
Eipä siinä ihmeellisiä tietoja etukäteen tarvita.
Hän kävi tarkasti läpi koko tarkastuksen sisällön etuköteen
Vastasi kaikkeen mitä kysyin, kertoi miten tutkimus tehdään jne.
Hinta ilmoitettiin etukäteen
Koska meillä oli omia koiria keskustelimme tarkastuksesta etukäteen todella paljon.
Mitä valmisteluja tuli etukäteen tehdä
Yrittäjä kertoi kattavasti, mitä homekoirien merkkaukset missäkin kohtaa tarkoittivat ja mistä merkkkaus johtui
Kertoi nettisivuilla, puhelimesta ja paikan päällä tarvittavat tiedot miten tarkastus etenee, huomioitavat asiat ja esim. miten koira tekee merkkaukset
Kerrottiin miten koira toimii, mitä homeita haistaa
Selitettiin miten toime tapahtuu
Ohjaaja kertoi miten koirien kanssa toimitaan, miten ne merkkaavat ja mitä se tarkoittaa tai ei välttämättä tarkoita
Kertoi ennen koirien tuontia miten koirat käyttäytyvät ja miten hän varmistaa että ei tulisi ns. väärää merkkauksia, vaan luotettavia.
Keskustelu
Kertoi koirista vaan
Sähköpostitse tietoa tutkimuksen kulusta. Lisäksi luin yrityksen kotisivuilta tietoa, ja tutultani kuulin suosituksen.
Sähköpostiin miten valmistautua. Kesto yms
Kertoi kyllä mitä tekee
Kertoi miten se tehdään ja kuinka koirat käyttäytyy. Mitä tarkoittaa jos koira ilmaisee jotain
Kuinka koira käyttäytyy ja kuinka itse käyttäytyä ettei häiritse
Saimme tarkan erittelyn ennen tarkastusta siitä, mitä tarkastus sisältää ja miten koirat toimivat kohteessa. Saimme myös ohjeet siitä, miten meidän pitää käyttäytyä koirien läsnäollessa.
Kertoi pääpiirteet mitä tutkii ja milloin koira tulee sisälle yms. Yrittäjä teki ensin kosteusmittauksia yms
Ohjeet, miten tulee toimia koirien kanssa tutkintaa tehdessä ja mitä toimenpiteitä suorittaa ennrn tutkimusta.
Kattava kirjallinen raportti kuvien kera ja lisäksi suullinen selostus koiran ilmaisusta ja talon rakenteista.
En muista ensimmäistä kertaa
Miten huonekalut tulee sijoittaa, miten tarkastus tapahtuu
Ohjaaja vastasi tarkastuksen aikana kysymyksiimme. Emme saaneet etukäteen mitään tietoa.
ohjeistus käyntiä varten, hometalkoiden ohjeet
Etukäteen sovittiin hinnasta. Tutkimuksessa hän selitti prosessia laajasti.
Ohjeet päivää varten, tiedot koirien työskentely tavasta etc.
Ohjeet tuuletuksesta yms
Talon piirustukset käytiin yhdessä läpi. Ohjaaja kertoi menettelytavat.
Etukäteisvalmistelut, toimituksen kulku
Mitä koira haistaa ja miten se toimii

Selkeät ohjeet tarkastuksen esivalmisteluista
Ohjaaja kertoi miten toiminta tapahtuu ja perusteli koiran käytöstä ja toimintaa.
Istuimme alas, kävimme läpi talon ja homekoirien käyttäytymisen yhdessä talonmyyjien kanssa. Aikaa tähän meni ainakin tunti. Sitten vasta koirat (kaksi ja eri aikaan tulivat) kävivät talon läpi.
Puhelussa ja kirjallisesti
Käytiin etukäteen läpi mitä tehdään.
Kertoi etukäteen koirien tavat merkata mahdolliset ongelma alueet. Kertoi, mitä ja miten tutkimus etenee/mitä tarkoittaa,kun tulokset tulivat.
Miten tulee menetellä asunnon suhteen ennen koiran tuloa
Yrittäjä neuvoi etukäteen mitä toimia pitää tehdä ennen tutkimusta ja kertoi koirien toiminnasta tutkimuksen yhteydessä
Yrittäjä kertoi etukäteen mitä käynnillä tulee tapahtumaan ja miten käynti etenee
Yrittäjä kertoi ennen koirien sisään päästämistä laajasti alasta, työskentelystä j siitä miten koirat toimivat. Sähköpostitse myyjille tuli lista miten valmistautua.
Kyllä, ja kaikkiin kysymyksiin vastattiin.
Kyselin aika tarkkaan eri riskirakenteiden kohdalta löytääkö koira niitä. Esim yläpohjan viistokatto-osuudesta. Sain kattavat vastaukset.
Ohjeistus tuli etukäteen sähköpostilla.
Hän kertoi kulkevansa asunnon läpi kahdella koiralla, seinien vierustat piti olla tyhjänä ja jos koirat merkkäavat hän tulkitsee sen. Saimme käynnistä myös kirjallisen raportin
Käytiin läpi mitä tilanteessa tapahtuu ja miten toimitaan
Kertoi miten tämä suoritetaan 2 eri koiralla.
Etukäteen tuli toimintaohjeet. Ja ulkona ennen aloitusta kertoivat miten homma etenee
Olin tietoinen miten tarkastus etenee.
Selitettiin, mitä merkkäminen tarkoittaa
Sähköpostiin ennakkotietoa
Hyvän kuvauksen mitä tehdään ja miksi.
Kun koira teki merkin, itse en näitä huomannut. Kertoi myös mistä arvelin merkin johtuvan, ilmavuodot, huono ilmanvaihto tai esim. Ei keksinyt syytä jolloin tulisi kohta avata ja tarkistaa.
Mitä koirat tekevät
yrittäjä kertoi mitä tulevat tekemään ja ohjeita, mitä tehdä/ei tehdä asunnossa ennen koiran tuloa
Hän esitteli mitä ja miten tullaan tekemään .
Monenlaisia, myös ilmanlaadun mittaukset.
Kouluttaja antoi puhelimitse ohjeet, miten meidän pitää olla tutkimuksen aikana. Hän kertoi, että nuuskivia koiria on kaksi ja että ne on opetettu haistamaan eri homelajeja.
Kertoi kaiken mitä käynti pitää sisällään ja miten koira reagoi missäkin vaiheessa jos jotain ilmenee
Puhelimitse ohjeistus mitä edeltäviä toimia tehdä,miten tarkastus tehdään
Heillä oli hyvin kattava tietopaketti tutkimuksen kulusta, jonka sain etukä8
Luin miten he tekevät tutkimuksen ja oli mainintaa miten useissa paikoissa olivat käyneet tutkimassa
Mitä etukäteen tulisi tehdä/ei tehdä
Kuinka ja miten tehdään
Todella tarkat ohjeet sekä suullisesti, että kirjallisesti
Kävimme jo ennen tarkastuspäivää puhelimesta läpi tarkastuksen kulun.

Sanalliset vastaukset jatkoa kysymykselle 13. 14. Jos vastasit edelliseen kyllä, niin minkälaisia? Miten ohjaaja merkitsi koiran merkkaukset? Tutkittiinko kohdat jälkikäteen avaamalla rakenteita ja/tai ottamalla näytteitä?
Saunan lauteet merkattiin. Mukana oli kaksi koira, joista nuorempi tulokas ei merkannut. Selvitettiin, että lauteiden alle kerääntyy kosteutta ja se on ihan normaalia j helppo hoitaa.
Tutkittiin ja löytyi paikallisia ongelmia
Tutkittiin jälkikäteen merkkaukset olivat selkeät.
monia havaintokohtia koiralla, kohdat tutkittiin ja kohdista löytyi kosteusvauriot
Emme päässeet seuraamaan itse työskentelyä. Ohjaaja merkitsi pohkapiirroksen koiran merkinnät. Kierros oli aloitettu ylemmästä kerroksesta (ullakko, joka muutettu lämpimäksi tilaksi), jossa koira ei merkinnyt mitään. Pääasiallisessa asuinkerroksessa eli kaksikerroksisen talon ylemmässä kerroksessa koira merkkasi vaikka mitä: yhden huoneen ulkoseinän (ei komeroita), piipun vierustan, seiniä sieltä täältä, kylpyhuoneen, keittiön jne. Kun istuimme ohjaajan kanssa keittiössä käymässä havaintoja läpi, kävi koira merkkauksessa pahvilaatikon, johon oli pakattu astioita. Ohjaajan näkemyksen mukaan havaintojen taustalla oli aktiivinen homekasvusto. Ohjaaja ei ottanut kantaa esim siihen, että hormin vieressä saattoi olla kyse kellarista tulevasta ilmasta. Itse homeallergisena en pitänyt raporttia uskottavana, ja päädyimme etsimään toisen ostajan. Lopullinen ostaja avasi remonttinsa yhteydessä mm koiran merkkaukset pinnat, eikä edes kylpyhuoneesta löytynyt mitään epäilyttävää.
Mm. Läpivientejä, kellarikerroksen seinän ja lattian liitokohta. Ohjaaja ei ymmärtänyt rakennuspiirustuksia (kyseessä hyvin tunnettu ja suosittu homekoirayrittäjä) ja oli varma ongelmasta. Seuraavana päivänä kuntotarkastajalla oli vaikea pidätellä naurua.
Jo ennalta tiedettiin, että kylpyhuoneessa ongelmia. Molemmat koirat merkkasivat sen paikan ja tutkittiin hieman tarkemmin
Koira merkkasi muutamia paikkoja, jotka myöhemmin avattiin. Talossa oli kyllä vikaa, mutta koira ei ilmaissut homekohtia kovinkaan tarkasti.
Koira merkkasi tikkaat mitkä oli tuotu ulkoota ullakolle menoa varten. Myös toinen koira merkkasi samat tikkaat, vaikka ne siirrettiin hieman eri paikkaan.
Merkkasi kellarin ja vintin, jossa eloperäistä eristettä. Ohjaaja selitti, että nämä normaaleja merkintöjä, jotka kuuluukin merkata. Ei avattu.
Joka huoneessa jotain. Ohjaaja teki käynnistä raportin, jossa merkkaukset oli merkittu pohjapiirroksen. Arveli osaa ilmavuodoiksi. Rakenteita on avattu ja näytteitä otettu. Talossa laajat mikrobivauriot.
Ohjaaja tulkitsi koiran merkkaukset mistä missäkin kohdassa saattaa olla kyse. Kohdat tutkittiin ja kaikki merkkaukset osoittautui todenperäiseksi.
Kullakin koirakolla oma tapa merkata jota ohjaaja tulkitsi, esim. raapiminen tassulla tai istuminen. Merkkaukset kirjattiin pohjapiirroksen.
Tutkimus tehtiin kahdella koiralla peräkkäin. Toinen koira odotti autossa. Toinen merkkasi istumalla, toinen haukahtamalla. Kohdat ympäröitiin ja kun molemmat merkkasi kahdella sisäkk.ympyrällä. Tutkittiin sellaiset merkkaukset jotka eivät olleet esim. pistorasioita/ilmanottoaukkoja.
Raapimalla merkkasi. Eka käynnillä merkkasi lattialistaan. Syy seinän toisella puolella jossa vesi mennyt listan alle ja homekasvusto. Toisella kertaa merkkasi ympäri asuntoa lattian alle. Ohjaaja tulkitsi niin että ilma liikkuu vanhan lattian lla ja koira epävarma missä kohtaa todellinen syy. Rakenteet avattiin sieltä mihin koira merkkasi vahvimmin ja syy löytyi. Otettiin näytteet,3 eri home lajia, yksi oli sädesieni.
Merkkasi vauriokohtia ja ilmanvaihdon ongelmia. Ohjaaja merkkasi ne pohjapiirroksen. Kävimme kohdat läpi tarkastuksen jälkeen ja myöhemmin sain raportin sähköpostiin. Kohdat tutkittiin ja kosteusvaurio löytyi joka kerta. Ilmanvaihdon puutteet korjattiin lisäämällä ilmanvaihtoa. Koirien ansiosta osattiin purkaa oikeasta kohtaa ja talo(t) saatiin korjattua terveeksi.
Merkkasi yhden kohdan vanhassa kylpyhuoneessa. Ko. Tila remontoitiin hieman myöhemmin ja merkatusta kohdasta löytyi lattiamaton alta 50c kolikon kokonen alue kuivunutta hometta
Ohjaaja painoi kohdat mieleensä, ne tarkistettiin toisella koiralla, ja itseasiassa vielä kolmannella jonka koulutus oli kesken. Kohdat oli merkitty samaamme kirjalliseen raporttiin selkeästi
oikeastaan kaikki paikat merkittiin homeiseksi

Merkittiin pohjapiirroksen. Tutkittiin myöhemmin, mutta hometta ei löytynyt, muita ongelmia todennäköisesti kyllä (haju).
Merkinnät pohjapiirroksen. Tutkittiin jälkikäteen rakennetta avaamalla, hometta löytyi merkitystä kohdasta.
Haukahti. Ohjaaja käytti kahta koiraa, konkaria ja uutta koiraa
Merkkasi pohjapiirroksen, tehtiin avauksia
Ohjaaja mittasi pinta- ja rakennekosteuden riskikohdista vaikka koira ei tehnyt merkintöjä
Kyllä avattiin ja mitään ei löytynyt
Merkkaukset tulivat keittiön alla olevasta maakellarin luukusta ja parin patterin läpiviennin kohdista sekä wc:n lattiakaivosta, eli kaikille löytyi luonnollinen selity (ilmavirran mukana tulevia maaperähajuja tai mahdollisesti talon ulkopuolisen putken lievää kondenssikosteutta)
Epäillyt homepaikat, merkittiin talon pohjakuviin, avaus vahvasti homeen todelliseksi (tutkimus ja korjaaminen tehtiin myöhemmin)
Käytimme samaa homekoitapalvelua kahdessa kohteessa. Toisessa merkattiin vanhan puulieden kohdalta ja muistaakseni kylpyhuoneessa, toisessa kylpyhuoneen viemäriaukon kohdalla.
En muista kuinka merkattiin. Mutta tutkimukset aloitettiin noista kohdista ja niistä löytyi vaarallista sädesientä paljon.
En muista miten koira löydökset ilmaisi. Ohjaaja merkitsi paikat talon pohjapiirroksen. Löydöskohdat avattiin ja tutkittiin.
12 kohtaa. Koira istui ohjaajaa kohti. Teimme myöhemmin itse savutestin ryömintätalissa ja koiran ilmaisut vastasivat ilmapuotokehtia mutta esim lahoja lattialautoja tai hirsii ei ilmaissut.
kaksi kappaletta. Kellarihuoneen nurkka, perunakellarin nurkka. Ohjaajan kommentit pitivät vauriosta paikkaansa.
Koira vähän vauhkootui
ohjaaja laputti koiran merkkamat paikat, kiinnitimen merkattuihin kohtiin huomiota remontoidessamme asuntoa (teimme avauksia ja korjauksia)
Merkkasi viemärit ja yhden läpiviennin teknisestä tilasta. Ohjaaja tutki vielä itse nuuskien yhden epäilyttävän paikan jota koira ei kuitenkaan useammasta yrityksestä huolimatta merkannut.
Tutkittiin ottamalla näytteet, ohjaaja antoi raportin jossa merkattu koiran merkkaukset
Yhdessä ulkoseinässä merkkasi hometta. Seinä avattiin ja uusittiin ostajan toimesta kaupanteon jälkeen.
Koira oli 4, jotka kukin vuorollaan saivat perkata. Jokaisella oma tapa, ja aikalailla samat kohdat koirat merkkasivat. Halennut viemäriputki löytyi mm. Tutkimusten/koirien avulla
Ohjaaja piirsi talosta pohjakartan joka kerroksesta ja merkkasi siihen koirien ilmaisut, lisäksi ohjaaja otti valokuvia jokaisesta ilmaisupaikasta.
Tarkkaa merkkaukset en muista, mutta ne olivat tosi selkeitä ja ko. paikat avattiin ja niistä löytyi hometta
Istui tai haukahti. Kohtia avattiin kuntotarkistuksessa
Raportissa saimme selkeät piirretyt kohdat koirien ilmaisusta. Tutkittiin kohdat.
Koira meni maahan ja näytti tassulla kohtaa. Ohjaaja varmisti koiralta merkkauksen ja antoi sen jälkeen palkinnon. Ohjaaja merkitsi paikat pohjapiirroksen. Paikat tutkittiin myöhemmin rakenneavauksilla.
Merkkasi teipillä ja kohteita tutkittiin kyllä ja otettiin näytteitä.
Monta eri kohdetta ja eri merkkauksia. Osa voc-päästöjä, osa kasvustoa, osa vanhaa, osa ilmavirran mukana tullutta.. Joissain avattiin rakenteita ja tehtiin remonttia.
Korvausilmaan liittyviä merkkauksia. Viemäriinjaston merkkasi.
Koira teki merkkauksen vain kellarin, joka oli ns normaalia kellarin kosteutta siellä.
Ei tutkittu vielä. Sain selvityksen mitä ne erittäin suurella todennäköisyydellä rakennusajan, -tavan ja materiaalien perusteella ovat. Tilat remontoidaan joka tapauksessa.
Ohjaaja merkitsi merkkaukset pohjapiirrustukseen ja kohdista otettiin jälkikäteen näytteet
Kaikki kolme homekoira merkkasi lähes identtisesti samat kohdat ja ohjaaja kertoi merkkauksen johtuvan ilmapuodoista. Sittemmin rakenteita on avattu remontin yhteydessä, eikä ilmapuotoja kummempaa ole löytynyt.
Ilmaisi, mutta osasta ohjaaja sanoi ettei ole mitään hälyyttävää. Osa tutkittiin.
Koira merkkasi tyypilliset paikat, mm. viemärit. Merkattuja kohteita oli myös jo kuntotarkistuksessa esille tulleet kohdat, jotka oli silmillä havaittavissa. Rakenneavauksia ei tehty.
Keittiössä allaskaapin alapuolinen lattia. Yläkerrassa piipun läheltä ylöspäin. Kellarissa useita alueita.

Yksi merkkkaus. Kohta avattiin myöhemmin ja lattiasta löytyi pieni hyvin rajattu kosteusvaurio, joka oli päässyt muodostumaan kengistä sulaneen veden vuoksi. Vesi oli vuosien ajan valunut listan takaa lattian alle ja saanut aikaan pienen kosteusvaurion.
Merkitsi merkkaukset pohjapiirrustuksiin, yksi selkeä ja muutama ei niin selkeä kohta, ei avattu rakenteita
Koira merkkasi tanssilla tai hyppäämällä ylöspäin. Ohjaaja kuvasi koko tapahtuman videolle. Jälkikäteen pohjapiirrustukseen merkattiin kaikki mekkaukset. Ohjaaja käytti kahta koiraa
Reagoi tuloilmakanavaan. Ohjaaja tarkisti reagoinnin vielä toisella koiralla. Ohjaaja kertoi ja raportoi reagoinnista. Ei tutkittu, kun kyse oli tuloilmakanavasta. Kanavat puhdistettiin.
Koirat haukahtivat kahdessa kohtaa. En muista enää tarkkaan miten ohjaaja sen tulkitsi mutta selitti eri vaihtoehtoja. Saatiin raportti kirjallisesti kyllä. Kohdat mitkä koirat merkkasi käytiin ohjaajan kanssa yhdessä läpi. Avattiin kohdat merkkauksen jälkeen. Olimme jo suunnitelleet remonttia, tutkimus varmasti asian.
ohjaajan mukaan merkkaukset olivat heikkoja asuintiloissa, paitsi pienessä makuuhuoneessa. piti mahdollisena että heikot merkkaukset johtuivat kellarista tulleesta nesteestä (kellarin korjaustarve oli tiedossa) Pieni huone purettiin kokonaan sisäpinnoilta ja verannan puoleisessa seinässä oli tuore vesivahinko (myrskyn verannalle piiskaama vesi). tähän mennessä muista tiloista purettu ja uusittu keittiö lattiasta kattoon,ollut ns ruutukuivat eristeet (puru) Saunatiloissa, jotka pienessä siivessä eivätkä asuintiloihin yhteydessä, ei koiraa käytetty koska se oli tarkoitus muutoinkin purkaa ja uusita. Talossa lautavuoraus , jossa ei koskaan ole ollut maalin pysymisen kanssa mitään vaikeuksia joten eristeiden täytyy olla kuivat, koira ei mkerkannut.
Merkkauksia ei ollut kuin kellarissa. Ei tutkittu tarkemmin, kellarin oli kostea mutta sen jo tiesimmekin.
Raporttiin merkintä, yhdessä käytiin läpi mistä johtuu
Läpiviennissä merkkaukset. Homma jäi minun osalta kesken kun lopetin siellä työt. Paikat oli selkeät. Vanhemmassa osassa rakennusta ei merkkauksia...
Koira teki merkkauksia alakerran varastotilassa. Edellinen omistaja oli asettanut betonilattian päälle muovimattoa. Tämä oli syytä koiran merkkauksille. Rakenteita ei tarvinnut avata eikä näytteitä ottaa, koska koira ei merkannut muita paikkoja.
Irtokaappi kylpyhuoneessa (****malliston kaappi, mikä tulee pesukoneen päälle). Ratkaistiin niin, että kaappi lähti talosta pois
Roskakaapin merkkasi. Siellä oli ihan näkyvää hometta roskista, jonka sai puhdistettua
Kylmän vinttitilan seinä, kellarin seinä. Ei tutkittu, ohjaajan mielestä ei tarvetta suuremmille toimenpiteille
Ohjaaja merkitsi kohdat piirrustukseen. Kohteita ei avattu.
Ylipäättään kohtia joita itse epäilin ongelmallisiksi käytiin tarkemmin läpi. Löytyi ainoastaan ilmavuoto kellarista keskikerrokseen. En ole avannut vielä kohtaa, mutta tiedän, että välipohjassa eriste on laskenut ja vuoto on todennäköinen ilman vaurioita
Koira jäi makaamaan siihen kohti mistä löysi hajun, haju merkittiin tarralapulla
Ilmavuotoja, rakenteita myös avattiin, mutta ei näytteitä otettu.
Koira merkkasi ulkoseinät ja läpiviennit, rakenteissa ei ole mitään vikaa ja hometta ei ole, aivan turhaa ja amatöörien puuhastelua. Alapohjasta tulee hajua mutta ilmavuodot tukittu sen jälkeen. Neuvoisin hankkimaan rakennusinsinöörin koulutuksen kaikille homekoiraohjaajille koska ihmiset tekevät aivan turhia remontteja näiden takia. Itse olen rakennusalalla töissä ja tiesin jo etukäteen että koko homma oli turha, mutta vaimo halusi mielenrauhan joten sen takia tilattiin koira. Ohjaaja kertoi että kaikissa taloissa on aina homeitiöitä, mutta kaikki eivät ole haitallisia, miksi sitten tekevät kyseisiä tutkimuksia jos tiedossa on että hometta löytyy :D
Koira merkkasi saunan viemärin. Ohjaajan mukaan se on normaalia.
Merkkasi ulkoa tulevan hajun. Kohde tutkittiin silmämääräisesti paikalla ja koiran ohjaaja ei ollut huolissaan merkinnästä.
En saanut seurata. Raportissa lähes kaikki oli merkattu. Mitään toimenpiteitä ei silloin tehty. Nyt 6 vuotta myöhemmin rakenteita auki lisäeristyksen vuoksi. Kaikki merkatut alueen täysin terveitä.
Itse en huomannut merkkauksia, mutta ohjaaja aina ilmoitti milloin merkkkaus tuli, yhteensä tuli 4kpl. Ilmanvaihtoa korjattiin ja yksi kohta avattiin, avatusta kohdasta löytyi puulaudoista läntti, mihin todennäköisesti kaatunut jotain ja jos muovimatto ollut päällä niin läntti ei ole päässyt kunnolla kuivamaan. Laudat uusittiin, alla olevat purut olivat kunnossa. 2 kohtaa ohjaaja tulkitsi kellarista tulevasta ilmavuodoista, yksi kohta korjaantui ilmanvaihdon parantamisella, eli koira ei merkannut toisella kerralla tätä enää.

Koira äännähti tietyissä paikoissa ja näytti päällään suuntaa. Ohjaaja laittoi seinään pienen tarran ja kysyi koiralta, että riittääkö. Yhdessä kohtaa koira vaati uudella äänellä toisen tarran. Kellarin rappu oli sellainen kohta ja ohjaaja kertoi, että maanpinnan alapuolella olevat seinä ei kannata paneloisa, niiden alle kertyy hometta helposti. Paneelit purettiin ja niiden alla oli hometta. Home poistettiin ja rapun tuuletusta tehostettiin. Sen jälkeen ongelmia ei ole ollut.
Merkkasi useita kohtia ja rakenteita avatessa merkkaukset todettiin aiheellisiksi.
3 merkkausta, joille löytyi syy
Koira merkkasi lukuisia kohtia. Kellarissa oli rakenteet purettu, joten ilmavuotojen takia merkkasi hyvin monta kohtaan (kouluttajan mukaan). Kaikki seinät ja lattiat oli avattu remonttia varten kolmesta kerroksesta homekoiran jälkeen. Ainoastaan eteisestä löytyi selkeä noin 2m laho alajuoksu. Kaikki muuten kuivaa ja "tervettä". Valvojat ja tarkastajat totesivat asian. Yhtä kohtaa jossa selkeästi oli vähän hometta kellarissa koira ei merkannut.
Koira merkkasi yhden seinän selkällä ilmaisulla, jossa se istuutui merkkaamansa asian äärelle. Ohjaaja palkkasi koiran. Jälkikäteen kohta avattiin.
Raapimalla löytyi home kohta+1epävarma mutta avattiin myös(polttopuukorin kohta)
Toinen koira meni makaamaan kohteen luokse ja toinen koita tepasteli. Pohjapiirustuksiin punaisella raksilla+kuva ja kirjallinen selitys. Myöhemmin merkatut paikat avattiin.
Ilmaisi nurkkia, ohjaaja merkitsi ja valokuvasi ilmaisukohtat. Myöhemmin itse avasimme ja tutkimme
Koira näytti eleillä ohjaajalle aina kun oli poikkeavaa ja ohjaaja merkkasi paikan erivärisillä teipeillä erilaiset havainnot. Pari kierroksen jälkeen ei tullut uusia havaintoja. Lopuksi ohjaajan kanssa vielä käytiin läpi havainnot.

Minkälaisia jatkotoimenpiteitä ohjaaja suositteli?
En muista
Tämän kyseisen kohdan lisätutkimista, joka suoritettiin myöhemmin.
Kertoi mitä kannattaa remontin yhteydessä tehdä.
Maan muotoilu rakennuksen ympärillä sekä kasvien poisto sokkelin vierestä.
Koska merkattua paikkoja oli vain yksi ja se oli menossa remonttiin jokatapauksessa, ei ollut lisätoimitarpeita juristin palveluja hometalolle
Korvausilman lisäämistä koska hiilidioksidipitoisuus nousi nopeasti korkeaksi (samalla tehti ilmanlaadun suppea tutkimus eli formaldehydi, pienhiukkaset ja CO2)
Kylpyhuoneremontti
En muista enää
Avauksia
Kehotti tiivistämään rakenteita markatuista kohdista muun remontin yhteydessä
Ilmanvaihtotutkimus ja sen parantaminen
Ei ottanut kantaa, kertoo siis rakennusalan ammattitaidottomuudesta, jos olisi antanut ohjeita miten toimia niin kuka ottaisi vastuun jos ne olisivat turhia/vääriä?
Tämä nais valjakko luuli ilmeisesti olevansa perinne rakentamisen ammattilaisia. Esimerkiksi yläpohjassa olevien mustien pisteiden takia pitäisi 8v sitten tehty katto rakentaa uusiksi, eikä pelkkä ilmastoinnin parantaminen kuulemma auta.
Rakenteiden tutkiminen näytteiden avulla.
Rakenteiden avauksia.
Kattavaa remonttia jonka olimme muutenkin jo toteuttamassa.
Lisätarkastuksia
Ulkoverhouksen uusiminen, sade ja hulevesi järjestelmien uusiminen, raitisilmaventtiilien asentaminen.
Kuntotarkastusta
Ostajalle kertoi miten kannattaa korjata, mutta korjaamisella ei ole kiire

Rakennenytytteitä ja tiivistyskorjauksia, sekä suosituksena materiaalien vaihtoa. Voc- ja merkkiainemittauksia ilmavuodoista tehtiin myös.
Viemäristön kuvaus ja tarkistaminen vuodoilta. Korvausilman lisäämistä.
Suosituksena oli laaja vaurioalueiden tarkastus ja mahdollinen saneeraus hyvin suunniteltuna.
Kuntotutkimuksessa mainittu salaojat yms riskit. Homekoira ei löytänyt muuta.
En muista. Meillä oli jo rakennusinsinöörin kanssa jatkotoimet sovittuna.
Eristeitten ja lahojen osien vaihtoa, korvausilmanottoaukkojen lisäämistä, tuuletuksen lisäämistä, maa-aineksen poistoa rossipohjasta jne.
Usein ilmanvaihdon parannuksia, tiivistyksiä ulkoseiniin tms. Osassa kuntotutkimuksia rakenteista..
Ilmanvaihtokanavien lisäämistä
Lämpökuvauksiin liittyen lisää ventytileitä, korjussuositusutukset kattavat
selkeät korjausohjeet ja purkuohjeet vaurioihin
En muista enää. Ei mitään radikaalia.
Useita korjaus/kunnostus ehdotuksia. Lisäksi tuo yksi merkattu kohta avattiin ja korjattiin.
Suositteli kohtien tutkimista sekä ilmanvaihdon parantamista talossa.
Antoi hyviä käytännön vinkkejä ja suositteli tuttua perinnerakentaja.
Rakennetutkimuksia osaan merkattuja kohtia.
Rakenteiden aukaisua ja korjaamista mikäli vikaa ilmenee
En muista enää
Tarkistamaan kohteet uudelleen ja muuttamaan pohjaratkaisua.
Ei mitään.
Kellariin rakenteiden avausta.
Mitään kovin huolestuttavia tuloksia ei löytynyt. Ilmanvaihtojen parantamista suositeltiin, sillä hiukkasia oli paljon, ja huoneet tunkkaiset huonista ilman vaihdosta. Myös putkien korjaus
ottamaan yhteyttä rakennusten saneeraamiseen perehtyneeseen tahoon
Läpiviennin tiivistys ja yhden viemärin tiivistys
Korjata rakenteet.
Ilmastoinnin parantamista ja säätämistä
Sisäilmaventtiilien vaihto. Samalla mitattiin myös hiilidioksidipitoisuudet.
Remonttia
Käyttämään ****-firmaa avaamaan koiran merkkiaamia paikkoja
Jatkotutkimuksia.
Tilkitsemään vuotokohdan. Hintaan kuuluu tarkastuskäynti jossa katsotaan merkkiaako koira enää löytämäänsä kohtaa.
Kuntotutkimus rakennusalan ammattilaisen toimesta.
Avaus ja vaurioiden tutkinta
Isoa ja kallista remonttia
Ei mitään
Rakenteen avaus ja vaihto
Ei mitään. Seurailta, jos kanavasta muuten tulee hajuja ulkoa, esim naapureiden tulisijojen savua
Niitä ei tarvittu
Ei varsinaisesti suositellut, korosti ettei ole rakennusalan ihminen
ei mitään
Ilmanvaihdon parantaminen
Yläpohjan tuuletus
suositteli kuntotarkastajan kiinnittävä huomiota tiettyihin kohtiin asunnossa
Korvausilman lisääminen
Hän katseli taloa myös ulkopuolelta ja suositteli, että sokkelin reunamaat pitäisi vaihtaa ja uusia salaoja putket. Tämä ennaltaehkäisyä.

Ei tarvittavia/ huolestuttavia ongelmia
Merkattujen kohteiden tarkastus ja ilmanvaihdon tehostaminen
Talon ikään liittyviä peruskorjauksia, jotka ilmenivät jo kuntotarkastuksessa.
Lisätutkimus, mahdollisesti avaus
Kotoa poistumista evakkoon. Muuta en muista. Se aika oli niin raskasta.
Rakenteen avaus
Rakennusavaukset, rakennusterveystarkastajan tutkimus
Ilmanvaihdon osalta lisäämään ilmanvaihtokanavia. Kävimme läpi koko talon ja hän kertoi missä järjestyksessä itse remontoisi vanhaa taloa, mitä rakennustapaa ja materiaaleja kannattaa vanhassa talossa käyttää. Tein tämän jälkeen paljon selvitystyötä ja ohjaajan neuvot olivat oikein toimivia.
Lähinnä pelotteli ostajaa isosta ongelmasta. Ei osannut sanoa miten betonia ja valuharkkoja pitäisi tutkia

Minkälaisia ennakko-odotuksia sinulla oli tarkastuksesta?
Ei mitään
Ei ollut
En osaa sanoa
ei mitään
-
Ei ollut.
Ei juuri mitään
Eka kerralla epävarmuutta, toisella kerralla luottavainen olo
Ei mitään ihmeempiä.
Luotin tarkastukseen ja se vastasi odotuksiani
Koska kohde oli suhteellisen uusi, niin odotin puhdasta tulosta
Odotin saavani tietoa mahdollisista rakennuksen puutteista.
Tarkastus oli ehto kiinteistökaupolle.
Että tarkastus antaisi enemmän vastauksia ja varmuutta asioista.
Ei minkälaisia. Mielenkiinnolla odotin kyllä sitä.
.
Ei odotuksia
Olin luottavainen siihen, että homekoira löytävät rakenteissa piilevät viat, mikäli sellaisia on.
En osaa sanoa
Hyvin skeptiset, tiesin itsekin etukäteen että koira tulee merkkamaan koko alakerran ulkoseinät ja niin kävikin.
Tiesin että koirat tulee haistamaan jotain 90v.
Ei mitään.
Olin ajatellut että tulokset olisivat selkeämmin joko "talon on kunnossa" tai "ei ole kunnossa". Nyt jäi tunne että todennäköisesti ovat suht ok mutta en uskalla ottaa riskiä.
Saada selvyyys missä home on.
Ei ollut odotuksia, koska kuulumme ristiriitaista suhtautumisia homekoiriin.
Odottavia
Kirjallinen raportti homevauriosta, kosteusvaurioista. Ohjaaminen eteenpäin tulevan remontin jatkotoimenpiteissä.

Ei suuria
Pelkoa siitä, että löytyykö merkkejä paljon. Homekoiraa kohtaan ei ennakkoluuloja. Koira luotettava hajujen kanssa
Odotus asiantuntevasta toiminnasta toteutui pääosin.
uteliaisuus
Odotimme hinnan perusteella todella ammattitaitoista työtä ja odotukset ylittyivät reilusti.
Jännitti, että löytyykö mitään.
Ei juurikaan ollut. Yllätyin kuitenkin, kun koiran näytti olevan välillä vaikea päättää mitä merkkaidi. Ehkä laaja vaurio häiritsi nenää.
Odotin kattavaa tietopakettia kaverin kokemuksen perusteella. Ohjaaja itse oli rakennusalanammattilainen ja kokenut koiraihminen, joten luotin että tietoa tulee. Lisäksi ohjaajalla oli kokemusta vanhan talon remontoinnista. Ohjaaja kertoi että tarpeen vaatiessa lähtee vaikka oikeuteen todistamaan mikäli talon kuntoon liittyen tarvetta tulee.
Ensimmäiset koirat mitä kävi, oli eri firmasta, eikä hometta löytäneet. Pettymys oli suuri kun tiesin hometta olevan. Vaihdoin koiria/firmaa ja alkoi löytyä.
Tärkeintä oli saada tietää onko talo täysin susi
Eka tarkastus missä olin mukana, niin en tiennyt että olisi voinut pyytää myös rakenteiden avaamista. Jälkikäteen ajateltuna olisin halunut tarkastuksen jossa avataan rakenteita
Olin epäilevä, hometalon osto oltaisiin voitu kuitenkin välttää käyttämällä homekoira jo ennen ostoa.
Ei mitään ihmeellistä
Ei odotuksia.
Meni kuin ajattelin, koirat etsivät ja ilmaisevat.
Ei ollut ihmeempiä. Odotin että löytyy selkeä kohta josta avata rakenteita.
Toivoin että koira todentaa omat epäilyt sekä huomiot.
Muiden kokemusten mukaan juuri niin kuin odotinkin. Koira haistaa ongelmapaikat.
Saada tarkkaa tietoa, mistä rakenteita pitäisi avata.
Kuvittelin löytyvän jotain
En muista tarkalleen. Se, että miten homma toteutetaan mietitytti. Koiran merkkaukset tuki omia ennakkokäsityksiä talon/rakenteiden tilanteesta.
Jännitti tulokset. Ei kummempia.
Ei juuri mitään
Täytti ennakko-odotukset. Selvä vahvistus rakenteiden ongelmille.
Ei mitään, sillä en tiennyt mitä odottaa. Toiveissa oli, ettei mitään kovin pahaa löytyisi, mutta tiedossa oli, että varmasti merkattavia/parannettavia kohteita varmasti löytyisi
Ei minkäänlaisia
Odotin perusteellista työtä ja sitä myös sain.
Skeptinen
ei oikeastaan mitään
Pidin tutkimusta alunperinkin melko luotettavana.
Ei varsinaisesti mitään
Luottavainen fiilis
Pelkäsin pahinta ja luotin koiriin ja yrittäjään.
Että koira voi antaa vinkkejä mutta ei kertoa totuutta.
Hieman skeptinen, mutta oletan raportin olevan hyvä myynnin kannalta.
Odotimmekin merkkauksia vanhasta talosta.

Ei oikeastaan mitään. Ehkä pelkäsin koiran saavan jo pihalla jonkun hulluuskohtauksen ja talon olevan asuinkelvoton
Vähän ennakkoluuloinen. Ostajakandidaatin homekoirayrityksen valinnan jälkeen googlasin aiheesta ja löytyi mm suositukset toiminnalle ja kuvaus siitä, mitä homekoiratutkimuksella saadaan selville ja mitä ei. Oli myös suositus siitä, että tarkastusta saisi seurata. Tajusin, että ainakaan valittu yritys ei näitä suosituksia noudata.
Odotin sen tukevan kuntotarkastusta
Olin epäileväinen, mutta nyt uskon tähän.
Odotin saavani varmistuksen asunnon kunnosta.
Ei mitään, pelkäsin että olisi jotain pahempaa, kyseessä oli isäni talo / lapsuudenkotini
Realistiset, odotin suuntaa antavia tuloksia
Pelko, että koira merkkää vähän joka paikkaan ja remontista tulee laaja. Mitään oireita ei siis ole ollut, vaan mielenkiinnosta tilattiin tutkimus.
Uteliaana odotin
ei ollut ennakko-odotuksia
Odotukset korkealla, täyttyivät myös.
Odotin, että homekoira varmistaa talon homeettomuuden ja kunnan.
Että jotain varmasti löytyy joka voi aiheuttaa kaupanteon purun.
Ei ennakko-odotuksia
Toivoin saavani ammattilaisen mielipiteen talon kunnosta ja halusin tarkastuttaa mieltä askarruttaneet kohdat ostettavassa kohteessa.
Toiveikkaus
Olin varma, että koira löytää jotain. Olin luottavainen.
Jotain löytyy
Odottava
Luotin koiran taitoon ja hajuaistiin
Odotin koiran löytävän vauriokohdan/kohdat.
Huonot. Ammattiitaidottomuus paistaa lävitse.

Viimeisen vastauksen vapaa sana!

<i>Yrityksen nimi Oy Täysiä huijareita</i>
Toivottavasti homekoirien käyttö yleisty ja kiinnostaisi tietää voiko koiria kouluttaa myös piilevien lahovaurioiden tunnistamiseen.
Koirien havainnot vastasivat rakenneavausten tuloksia ja tietoa aikaisemmista vaurioista.

Käytimme koirat kahdessa potentiaalisessa ostokohteessa ja talossa jossa asuimme sillä hetkellä (lapsuudenkotini). Kaikissa tuli jotain pientä merkkausta mikä ei selkeästi viitannut mihinkään vakavaan vaurioon, mutta ei kuitenkaan tullut ihan puhtaita papereitakaan. Olin todella sairas silloin enkä uskaltanut ottaa mitään riskejä. Tuli tunne että puhdasta taloa ei löydykään eikä ole varaa maksaa kuitenkaan kymmeniin taloihin tarkastusta, joten lopetimme talon etsimisen ja löysimme vuokra-asunnon jossa emme oireilleet. Jos oma tilanne ei olisi ollut niin huono enkä olisi ollut niin herkistynyt, olisi koirista saattanut olla enemmän hyötyä. Esimerkiksi isäni talossa koirat eivät merkanneet mitään muutama vuosi sitten remontoitussa kylppäriässä ja saunassa, mikä oli helpotus ja toi myös luotettavuutta hommaan (eivät merkkauksia jokaista viemärointia). Hyvää palvelussa oli se, että kokenut koira tuli aina yksin ensimmäisen koiran jälkeen tekemään tutkimuksen (ja isäni kohteessa muistaakseni myös kolmas koira) ja koirat merkkasivat samat kohdat. Nyt 7-8 vuotta myöhemmin ostin vanhan talon ilman homekoiratutkimusta. En itse reagoi enää "aivan kaikkeen" mutta reagoin herkästi homeisiin, samoin tyttäreni. Luotin tässä vaiheessa omiin aisteihin ja reaktioihin niin paljon, että homekoiratutkimus tuntui turhalta. Homekoiratutkimuksissa ongelmana on se, että koirat ovat äärimmäisen herkkiä haistamaan pienetkin pitoisuudet, ja on todella tärkeää että tuloksia osataan tulkita oikein. Koirat myös merkkavat kohdan josta haju tulee ilmapirran mukana voimakkaimmin, eivät välttämättä sitä kohtaa jossa vaurio on. Välttämättä ei ole mitään vaurioita, vaan hajut tulevat ulkoa.

Olin todella tyytyväinen homekoira palveluun. Käyttäisin jatkossakin. Jos olisi epäilyksia mutta ei tiettyä kohtaa mistä osata etsiä. Ohjaajalla oli eka käynnillä 2 koiraa. Samat merkkaukset tekivät. Toisella kertaa 3 koiraa ja yksi oli alta vuosi kas, vasta koulutuksessa. Tietysti hötkympi vielä. Teki merkkauksen sekin kyllä. Kaksi vanhempaa teki tokallakin samat. Ohjaajasat jäi ammattitaitoinen kuva ja tiesi talojen rakenteista ja oliouluttautunut homekoira ohjaajaksi.

Saimme varmsituksen siihen että siellä oli hometta kuten epäilimme, mutta paikallista tietoa siitä missä sitä oli niin emme saaneet. juuri tämän epäselvän tuloksen takia. Meille sanottiin, että hajuja oli ympäriinsä niin paljon ettei koira pystynyt erottamaan hajun lähdeä. Ihan yleisenä tietona, että meidän talossa hajuja oli ihmisen nenään vaikea haistaa eli niitä oli hyvin paikallisesti vain eteisessä josta lahokin löytyi. Jäi myöskin epäselväksi, että miten semmonen kohde, jossa oikeasti isot vauriot ja vahvat hajut, niin onko homekoiran käyttö turhaa koska "ei pysty lähdeä erottamaan"? Meille kaikkien tärkein tutkimustulos olisi ollut se, että selkeästi olisi haistettu kohdat joissa vauriot ovat.

Kaupat jäivät tekemättä, koska korjauksia homekoiratutkimuksen ja rakenteiden yleisen kunnon/käyttöön perusteella olisi ollut liikaa suhteessa talon hintaan. Tarkastaja oli riittävän suorasanainen meitä kohtaan ja erittäin hyvin selvillä rakentamisesta ja mahdollisista riskirakenteista.

Koira oli kyllä mainio, omalla tapaa luotettavampi kuin ihmiset. Meillä ei otettu heti näytteitä kaikista merkkauksista, mutta sitten kun otettiin niin huomattiin vauriot myös seinissä. Koiran on ehkä vaikea merkata seiniä ja kattoa tai sitten ohjaaja ei osannut tulkita kaikkia merkkauksia (kun ongelman tiedettiin olevan eritoten välipohjassa).

Ohjaajan koulutus esim. rakennusalalta suotavaa

Koiran ohjaaja oli erittäin pätevä. Talossa oli tehty 2 kuntotarkastusta ja 1 kuntotutkimus etukäteen, mutta vasta koira ja RTA löysivät todelliset ongelmat ja päästiin korjaamaan ne.

Hyvää oli että ohjaaja kertoi miten jatkaa eteenpäin, tosin ei muistaakseni tiennyt että kuntotutkijan pitää olla sertifioitu RTA. Hyvä vinkki oli se että kertoi miten likaista peli tulisi olemaan ja että ostajaa tullaan syyttämään kaikesta ja että myyjää ei pidä tavata ilman omaa asiantuntijaa tai asianajajaa. Huonoa oli se että veti johtopäätöksiä jotka eivät olleet hänen ammattitaitonsa piirissä, esim sanoi että kaikki seinät ovat varmaan homeessa. Suutari pysyköön lestissään, ei pidä leikkiä kutotutkijaa tai asianajajaa jos ei sitä ole. Huonoa oli myös koiran ilmaisu joka ei kertonut tarkka sijaintia. Ohjaajalta vaaditaan hienotunteisuutta, hometalo on valtava katastrofi.

Ohjaaja teki töitä aina kahdella koiralla, näki merkkasivatko samat kohdat. Ohjaaja opiskeli rakennusinsinööriksi, joten kykeni hyvin huomioimaan kohdat jotka olivat kyseenalaisia koiran ilmaisessa niitä. Homekoirien käyttö oli osa isompaa tutkimusprosessia. Olimme ostaneet 2010 valmistuneen okt:n joka kuntotarkastuksen ja myyjien mielestä oli ok. Asuimme n. 1/2 vuotta ja päädyimme hakemaan kaupanpurkua monesta rakennusvirheestä sekä kosteusvaurioiden vuoksi, voitimme jutun parin vuoden väännön jälkeen.

Käytetty kahdessa ok-talossa, 2017 ja 2020. Molemmissa sama lopputulos ja osumatarkkuus.

Mielestäni kahden koiran käyttö oli vakuuttavampaa.
Jätimme talon ostamatta. Myöhemmin ostettiin toinen rintamamiestalo, jota ei oltu pilattu remontilla.
Kyselyn alussa kysyttiin rakennuksen ikää. Oli monen ikäisiä rakennuksen osia. 20-luvun alusta ja 60-luvun alusta...
Voin ainoastaan suositella! Homekoiran ansiosta vältimme homekoirahelvetin
Me emme lähteneet asunnon merkittyjä kohtia sen enempää avaamaan tai korjaamaan. Tehostimme alapohjan tuuletusta ja myöhemmin päädyimme muuttamaan pois . Oireilin talossa loppuun asti välillä enemmän ja välillä vähemmän.
Olin tyytyväinen
Olimme täysin tyytyväisiä.
Odotin tietoa, onko paljon hometta tai jossain päin hometta. Tämän tiedon sain. Itselläni koiria, joten realistisin odotuksin liikkeellä. Myöhemmin home löytyi välikatosta sieltä päin missä koira teki lattiatasossa vaikeasti tulkittavia merkkauksia.
Meillä siis talossa ei ollut korvaus- ja poistoilma kunnossa, joten koira merkitsi todennäköisesti 3/4 näistä tämän piikkiin. Ohjaaja oli ammattilainen ja osasi heti kertoa mitä epäili syyksi, joten turhia rakenteiden avaamista ei tarvinnut lähteä tekemään.
Ehkä vielä selvemmin olisin toivonut tietoa koiran käyttäytymisestä
ohjaaja osasi hyvin kertoa, mistä koiran merkkaukset saattavat johtua, eli ei väittänyt, että koiran merkkaukset olisivat välttämättä suuria ongelmia. koska ohjaajalla oli rakennusalan koulutusta, hän tiesi hyvin aikakaudelle tyypilliset riskirakenteet jne.
Olen käyttänyt tiettyä homekoirafirmaa kahdessa eri kohteessa. Sain molemmissa hyviä vinkkejä talon pieniin epäkohtiin sekä kattavan raportin tutkimuksesta. Koiran käyttämisen lisäksi mitattiin myös sisäilman laatua mittareilla. Kummassakaan tutkimuksessa koira ei merkannut mitään. Joskus mietin oliko koirassa vikaa vai voiko oikeasti käydä näin hyvä tuuri, että kaksi vanhaa tervettä rakennusta osunut kohdalle.
Loustava palvelu, kun on ammattitaitoinen yritys asialla.
Tarkastus toi turvallisen olon ja uskalsin ostaa talon. Kuntotarkastajan ja homekoiraturkijan arviot talon kunnosta menivät yksiin. Käytimme ***** , mikä oli vahva suositus tutuilta.
Suosittelisin palvelua jokaiselle oli talo uusi tai vanha ja joko myymässä tai ostamassa
Ehdoton kun ostaa kiinteistöä
Voin antaa myös lisätietoja, koiria on käytetty kolmessa eri kohteessa
1992 rakennetussa talossa oli teetetty myyjän toimesta kuntoarvio jossa ei ollut löydetty mitään suositeltuja pikku huoltotoimia kummempaa. Kuitenkin jo pian muuton jälkeen aistin, että jotain on pielessä. Paikalla kävi terveystarkastaja, mutta hänestä kaikki oli ok ja epäili sisäilman olevan huonoa leivinuunin lämmittämisestä johtuvien hiukkasten vuoksi. Koirat merkkasivat lopulta 3 massiivista homevaurioita ja talo jouduttiin purkamaan rungolle. Kävi ilmi että kosteusvauriot oli vuosien varrella jätetty korjaamatta, eikä niistä mainittu mitään myyntiprosessissa. Rahat meni, hermot meni ja parisuhde meni. Mutta opin etten osta taloja ilman homekoiran apua. Seuraava talo rakennettu 1951 muuten hienossa kunnossa, mutta eteisessä kumma haju. Koira vahvisti epäilykseni ja purkutyö sen jälkeen paljasti määrän rakenteen. Sain samalla vahvistuksen ajatukselleni talon hyvästä kunnosta. Yläkerrassa oli ilmanvaihdon ongelmaa, mikä korjaantui lisäämällä korvausilmaventtiilejä homekoiraohjaajan neuvon mukaisesti paikkoihin. Koira myös ilmoitti välikatolla asuvan oravaperheen, mikä saatiin muuttamaan muualle. Viimeisin kohde 1920 rakennettu talo on ostoslistalla ja tahdoin käyttää homekoiran ennen tarjouksen tekoa. Kaupanteko on kesken.
Näin omana mielipiteenä se, että homekoirayrittäjyys pitäisi olla luvanvaraista. Silloin määriteltäisiin pätevyysvaatimukset esim. rakennusinsinöörin tutkinto ja akk-pätevyys